

HÁJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ
 Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 FŐMUNKÁSKÖZÖSÉG
VITÉZ KOLOSVÁRY BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
 Szerkesztőség T. 347. • Kiadóhivatal T. 348

Hangulatkeltésre szánt liberális interpellációk napja a parlamentben

Klébelsberg Kunó gróf és Pakocs József éles vitája az egyetemi események előidézésének felelőssége körül -- Sándor Pal mint a gabonaközvetítő kereskedelem bajnoka -- Wolff Károly, Gratz Gusztáv és a kereskedelmi miniszter komoly gazdaságpolitikai felszólalásai

A képviselőház elfogadta az olasz-magyar kereskedelmi szerződést

Budapest, november 21. A Ház szerdai ülésén folytatta az olasz-magyar kereskedelmi szerződés beiktatásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Fábián Béla megemlítette, hogy Olaszországból az import folyton emelkedik, az export viszont csökken. A magyar ipar és kereskedelem versenyképes csak akkor lesz, ha a közterheket leszállítjuk és a hitelproblémát megoldjuk. A javaslatot nem fogadja el.

Wolff Károly felszólalása

Wolff Károly a tarifapolitika fontosságát hangoztatja az export szempontjából. Örömmel üdvözi a kötött szerződést, de jelentősnek tartja a buzakérdés elintézését.

Olcsóbbá kell tenni a belföldi termelést,

mert pl. az amerikai buza ma is olcsóbb Olaszországban, mint a miénk. Szükséges az exportnál, hogy csak a legjobb árut vigyük ki. Hosszasan foglalkozik a vágómarha, gyümölcsbor és burgonya exportjával.

Wolff: Ha a gazdák meghonosítják az állandó árutípust, a kivitel bizonyára fel fog lendülni. A külföldön több helyütt

a magyar bor minőségeért nem vállalnak garanciát,

mert mindig más árut kapnak

Hunyadi Ferenc gróf: Nagy pinccénk rossz dugókkal küldik ki külföldre a bort.

Wolff: Németországban rokon-szenven tapasztalt a magyar-német gazdasági kapcsolatok felvételével szemben. Ezt a hajlandóságot jöminőségű áruval ki lehetne használni. Ne létesítsenek új szervezet az export organizálására, itt van a vásárpénztár, amely a háboru alatt már bebizonyította, mire képes. Az állatvadászoknak meg van a szakértő személyzete, a szakértő személyzete az utolsó hajcsárig, meg vannak istállóik, kikötők raktárai ügyesek.

A velünk ellenséges államok szándékosan nem irányítanak ide árukat, hogy gazdasági ekzisztenciánkat minél jobban megnehezítsék.

Ebből látszik, hogy mennyire humbug a Wilson-i szellem. A székesfeváros és a kormány gazdasági miniszter álljon össze és kölcsönös együttműködés alapján keressék a módot, hogy enyhíthessék a gazdasági válságot. Ezt egészen megszüntetni nem tudják, azt az igazi békétől kell várunk és ebből a szempontból is kell követelnünk Gentől a béke-

szerződés revízióját. A javaslatot elfogadja.

Gratz Gusztáv hangsúlyozta, hogy vannak gazdasági bajok, a jövőt azonban nem látja sötétnek. A gazdasági bajok minden okát fel kell deríteni. Az egyik ok a trianoni szerződés, amely nemcsak megszüntette, de meg is rontotta ezen a területen a gazdasági piacot. Elvesztettük azt a piacunkat, ahová áruink háromnegyed részét vámmentesen vihettük ki, Ausztriát. A politikai elenségeskedés szétrombolja a közgazdaság összekötő hidjait. Áruink számára elhelyezkedést kell a külföldön távolabbi részeken találni. Bizonyos sikerek e téren már mutatkoznak. Olaszországgal való kapcsolatunkban

helytelen az a feltevés, hogy Németországot most, mint piacot elvesztettük.

Gabonakivitelünk igen csekély ugyan Németországba, mert a németek tengerentúlra fedezik szükségletü-

Hermann miniszter válasza

Hermann Miksa kereskedelmi miniszter helyesnek tartja a Wolff Károly által felvetett gondolatot, hogy statisztikailag ellenőrizték a kereskedelmi szerződések hatását. A gazdasági program összeállítása egyik leg súlyosabb feladat. A kereskedelmi szerződés még nem elégséges az export biztosítására. Organizatórius tervnek kell megindulni. Meg van győződve arról, hogy megfelelő idő múlva gazdaságilag meg is alkotjuk azt a gazdasági organikus programot, amelyre szükség mutatkozik.

A tarifakérdésben rámutatott a mi-

Az interpellációk

Csik József helyi jelentőségű interpellációja után

Petrovác Gyula a kultuszminiszterhez intézte interpellációját az „Uj-ság” c. liberális napilap vidéki „tanulmányi kirándulásai” ügyében. A lap a tanulóifjúsággal rendez kirándulásokat a vidékre és ezeken

az ifjúságot reklám céljára használja fel.

Minden pedagógiai érzékű ember előtt világos, hogy a tanuló ifjúsággal ilyen szerepet nem szabad játszani. Rendezzék a kirándulásokat a tanintézetek, a politikai napilapok pedig a saját közönségükkel. Kéri a kultuszminisztert, hogy a „szép jelző” alatt történő

reklámkirándulásokat továbbra ne engedélyezze.

A kultuszminiszter válaszában kijelentette, midőn meghallotta, hogy

ket. Helyesli, ha ma jobban igénybe akarjuk venni a német piacot, mint eddig. A mai körülmények között kérdéses, vajon a legtöbb kedvezmény elvét a reciprocitás elvével helyettesíthetjük-e, amely mindig csak nagy területekre érvényes. Legfontosabb feladatnak tartja azt, hogy megtalálják a kereskedelmi és fizetési mérleg javítására szolgáló eszközöket, de

mindenkít óv a tulságos pesszimizmustól.

A pesszimizmus magában véve nem aggasztó. A fizetési és kereskedelmi mérlegen kívül ott van az ország gazdasági mérlege. Ha az ország belső produktivitása aktív, akkor ebből nem lehet arra következtetni, hogy gazdaságilag a tönk szélén állunk. Az Olaszországgal kötött szerződést fejlődésre alkalmasnak tartja és lehetőségek tartja azt is, hogy Franciáorsszággal hasonló megállapodásra juthatunk. A javaslatot elfogadja.

niszter arra, hogy

az államvasutak tarifája a környező államokhoz igazodik

a háborúelőtti állapotok mérvében. Végül hangoztatta, hogy az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződést jónak tartja. Nem hiszi, hogy volna a világon kereskedelmi szerződés, amelyet panasz nélkül elfogadtak volna.

A Ház ezután

a javaslatot elfogadta, majd részleteiben is letárgyalta.

Ezután áttértek az interpellációkra

nevezett politikai napilap e reklámtáblákkal látta el a kirándulókat s általában reklámcélokra használta fel a kirándulást, ilyen körülmények között

Pakocs József a bel- és külföldi ösztöndíjakat tette szóvá. Sürgős orvoslást kért a minisztertől, mert tudomása szerint több hónapi késedelemmel adják ki a belföldi ösztöndíjakat s a külföldi ösztöndíjakban vagyonos szülők, mánások és más protekciók gyermekeit részesítik.

Gróf Klebelsberg Kunó utalt arra, hogy az ösztöndíjakat csak a kolokviumok megtörténte után lehet folyósítani. A Kollegium Hungaricumokban fizetéses helyeken vannak a vagyonos szülők gyermekei. Pakocs, mint az ifjúsági ügyek specialistája lép fel a nyilvánosság előtt. Most miután az egyetemi zavargások már

elmláltak, vissza kell térni erre az ügyre.

Igen csodálta, hogy Pakocs nyilvánosságra hozta azt a levelet, amelyet a zsidó jelesen értek felvétele ügyében Pakocshoz intézett.

Öt szava kötötte és megtette a szükséges intézkedéseket, mert célszerűnek tartotta őket, noha népszerűsége emelésére nem voltak alkalmasak. Hogy Pakocs közzétette az ő levelet, puszkaporossá tette a hangulatot és egyáltalában nem könnyített azoknak helyzetén, akiket levele értelmében felvette az egyetemre. Később, amikor Pakocs interpellációt jegyzett be, politikai államtükára utján

kérve-kérte, hogy az ügy érdekében álljon el interpellációjától.

Pakocs interpellációja volt az, a melyre felfordult a helyzet az egyetemen. Kéri Pakocst ismét,

ne foglalkozék ezzel a z ügygel, mert malőrös keze van.

(Helyeslés és taps a jobboldalon és a középben.)

Pakocs tiltakozott a miniszter fölényes hangja ellen, amellyel politikai működését bírálta és az elien is, hogy a miniszter reá akarja a felelősséget a történektért háritani. A választ nem veszi tudomásul.

Gróf Hunyadi Ferenc arra kérte a földmivelésügyi minisztert, fontolja meg, nem keltene-e a szegényebb néprétegek élelmiszerének biztosítására ebben a szezonban különleges intézkedéseket tenni.

Máyer János földmivelésügyi miniszter statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy

burgonya és babtermésünk elégséges a belső szükséglet fedezésére.

Különösebb intézkedésekre a miniszter szerint nincsen szükség, mert az árucseré révén az élelmiszerek eljutnak oda, ahová kell. A közellátás nincs veszélyeztetve.

Ezután Sándor Pál sérelmezte, hogy a „Futura” bizonyos gabonaszállítási üzletekkel megelőzte az izraelita cégeket. Részrehajlással és indiszkréciójával vádolja az illetékes minisztériumokat. Ezután tiltakozik az ellen, hogy a gabonakereskedőket a termelők előtt úgy állítsák be, mintha azok ősszel spekulációból lenyomnák a buza árát, hogy tavaszra, mikor a készletek már az ő kezükben vannak, újból felverjék azokat. Beszédében és rádió előadásokon erre tanítják a gazdákat.

Felkiáltások az egységespárton:

Husz éves tapasztalat ez!

Bud János közgazdasági miniszter általános szempontból válaszolt az interpellációra, hangsúlyozva, hogy a gyakorlati élet követelményei szerint jár el,

a kormány nem ismer és nem akar privilégiumokat.

A kritikusok ne kritizáljanak, hanem mutassanak inkább helyes utat.

Hermann Miksa rámutatott arra, hogy a svájci gabonaszállításon csak egy jelentkező volt. Az osztrák államvasutak csak abban az esetben

voltak hajlandók tarifális kedvezményt adni, ha a 600 vagon szállítása egy kézből történik.

Máyer miniszter hangsúlyozta, hogy miniszteriuma korrektül intézett mindent.

Indokolatlanul lefújt és érthetetlen dolog az, amit Sándor Pál a Ház elé hozott.

Az interpelláció nem szolgálja sem a köz, sem a kereskedelem érdekét. Semmiféle visszaélés nem történt. A „Futura” ajánlata hamarabb érkezett be, mint Stern igazgatóé. A kereskedelem kössön üzletet és exportáljon. A kormány kénytelen hozzányulni ezekhez a dolgokhoz, ha látja, hogy kereskedelem nem boldogul.

Végül Propper Sándor interpellált a Népszava nov. 16-iki számának el-

kobzásával kapcsolatban.

Pesthy Pál igazságügyminiszter rámutatott arra, hogy az államforma kérdésében definitív álláspont van, a kormány nem tűr semmiféle a törvénnyel ellentétben álló propagandát.

Legitimista propaganda sem folyik a kormány hatóságainak hozzájárulásával.

Az 1913. évi XXXIV. t.-c. intézkedik arról, hogy milyen büntetéssel kell sújtani azt, aki a királyság intézményét polikái célzattal támadja. Amíg ez a törvény fennáll,

köztársasági propagandát folytatni nem lehet.

A többség a választ tudomásul vette. Ezzel az ülés negyed hétkor véget ért.

A gazdatiszti törvény revízióját sürgeti a gazdasz-ifjuság

Szardán délelőtt 10 órakor vette kezdetét a gazdasz-kongresszus folytatólagos ülése a pallagi gazdasz kaszinó nagytermében. A délelőtti ülés tárgya a **gazdatiszti törvény revíziója volt.**

Az 1900. évi XXVII. t.-c. (a gazdatiszti törvény) előzményeit, történetét, valamint a revízióra irányuló törekvéseket **Fabricius Endre**, az OMGE főtitkára, a **Magyar Gazdatisztek Országos Szövetségének** ügyvezető alelnöke ismertette.

Előadását a magyar gazdatiszti kar multjának esetelésével kezdte. A magyar gazdatiszt mindmáig hatalmas szerepet játszott úgy az általános művelődés, mint a mezőgazdasági termelés fokozása terén.

Elérkezett az ideje annak, hogy ezt az értékes osztályt sok tekintetben méltatlan helyzetéből kiemeljük. Biztosítani kell számára a megfelelő elhelyezkedés lehetőségét, életének végére megfelelő összegű nyugdíjat és mindenekfelett törvényes érdekképviselést, gazdatiszti kamarák felállításával.

Ismertette a törvény revíziójára irányuló törvényjavaslatot, mely szerint okleveles gazdatiszt tartására volna kötelezendők mindazok a gazdaságok, melyeknek kataszteri tiszta jövedelme évi 10.000 aranykoronán felül van. Hymódon a jövőben mezőgazdasági termelésünknek jelentős hányada kerülne végre szakképzett emberek vezetésére alá és a sokat hangoztatott többtermeléshez közelebb juthatnánk.

A javaslat szabályozza a gazdatiszt és a birtokos jogviszonyát is. Így évente üdülési szabadságot, a birtokos felmondása esetére pedig végkielégítést állapít meg a gazdatiszt részére.

A javaslat legfontosabb intézkedése a gazdatisztek nyugdíjintézetének felállítása volna. Eszerint a nyugdíjalapba évente be volna fizetendő a gazdatiszt évi javadalmazásának 12 százaléka, felerészben a gazdatiszt, felerészben a birtokos részéről. Ezzel szemben a gazdatisztnak tíz évi szolgálat betöltése után járna évi fizetésének 40%-a nyugdíjképen; ez a nyugdíj évente 2%-al emelkedne, 40 évi szolgálat után érne el a teljes illetés összegét.

Az előadó ezután rámutatott arra a sajnálatos körülményre, hogy ez a nagy horderejű javaslat még sokáig nem kerülhet parlamenti tárgyalásra. Ennek oka a szintén előkészületben levő kötelező munkásbiztosítási törvény. Felmerült ugyanis az az ag-

godalom, hogy e két törvény együttes végrehajtása tulságos nagy terhet róna a már amúgy is eléggé megterhelt földbirtokosra.

Miután az illusztris előadó nem csüggedő, kitartó munkára buzdította az ifjuságot, beszédét befejezte, következtek a hivatalos hozzászólások.

Mindenekelőtt gróf **Nádasdy Ferenc**, a magyaróvári akadémiai ifjuság elnöke ismertette az óvári gazdaszok ellenjavaslatát, melyet **Világhy Károly és Vuutskits György** akadémiai tanárok közreműködésével készített elő az ifjuság. A javaslat törekszik a törvénytervezet egyes pontjait célravezetőbb intézkedésekkel helyettesíteni és sok, igen találó és helyes módosításokat tartalmaz.

A debreceni akadémiai ifjuság nevében ifj. **Rácz Jenő** főtitkár foglalkozott a javaslattal. Részletesen kiterjeszkedett a javaslatnak a gazdatisztek érdekeit veszélyeztető pontjaira, majd biztosította az előadót a debreceni gazdaszifjuság együttműködéséről és bizalmáról.

— Az ifjuság szerepe ebben az ügyben nem a határozathozatal — mondotta. A mi feladatunk csak az lehet, hogy bizonyosságot tegyünk arról a komolyságról, amellyel az ifjuság az őt érintő ügyekkel foglalkozik. Amikor az ifjuság ebben az ügyben szavát felemeli: nem azért teszi ezt, hogy országos fontosságú ügyek intézésében időelölt részt kérjen, hanem teszi ezt azon a jögon, amelyet leendő élethivatása ad neki.

Ezután **Kemendy József** magyaróvári gazdasz szólt a javaslathoz az óvári ifjuság nevében. Főként a kérdés általános jelentőségével foglal-

A KÜLFÖLD HUMORA

Sportszakértelem

Öreg hölgy: Nem volna egyszerűbb a kötelet késsel vágni ketté?
„Söndagsnisse“

kozott és rámutatott a gazdatiszti jogviszony szabályozásának sürgető problémájára. A nagy tetszéssel és helyesléssel fogadott hozzászólás után **Fabricius Endre** előadó összefoglaló zárószavai rekesztették be a vitát.

A kongresszus következő tárgya **lőrkaulvi Farkas Géza** földbirtokos, orsz. gyűlési képviselő előadása volt. Az előadó, aki a lötenyésztesnek egyik legkiválóbb ismerője, nagy hatású előadásban vázolta azt a szerepet, amelyet lötenyésztesünk növényének emelése érdekében a magyar gazdatiszteknek kell betölteniük. Mély hatást keltett a magyar lötenyésztes mai szomorú állapotának klasszikus tömörségű vázolója. De az előadó nemcsak lehangoluit tudta közönségét, hanem megmutatta azokat a kivezető utakat is, amelyek reményt adnak arra, hogy ezek az állapotok jobbra fordulnak. **Lókiállítások, lódiadzsok rendezése, a népies lovas-sport kifejllesztése, löversenyek istápolása, a lovas levente intézmény kiépítése:** ezek azok a célravezető intézkedések, amelyekben a hivatását átérezni tudó leendő gazdatiszti karnak nagy szerep fog jutni.

A két előadónak dr. **Ruffly-Varga Kálmán** felsőházi tag, az akadémia igazgatója mondott meleg szavakkal köszönetet, kérve őket, hogy ezután is támogassák a magárahagyatott, jobb sorsra hivatott magyar ifjuságot.

A délutáni ülés tárgya dr. **Rácz Lajos** gazdasági főtanácsos, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatójának előadása volt. **Milyen elhelyezkedési lehetőségek várnak azon okleveles gazdaszokra, akik**

gazdaságokban nem tudnak elhelyezkedni. Ezt az égető problémát tárgyalta dr. **Rácz Lajos**, ez a kivételes látókörű szakember hatalmas, mindenre kiterjeszkedő előadásában.

Soravette az elhelyezkedési lehetőségeket a földművelésügyi miniszteriumban, az OMGE-nál, a gazdasági felügyelőségeknél, a kísérletügyi állomásokon, a gazdasági szakoktatás terén és a vidéki gazdasági egyesületeknél.

Ezután rátért arra, hogy nagy fontossággal bírna a közigazgatás egyes ágaiban (pénzügyigazgatás, kataszter, adókövetés, gazdasági népoktatás, vasuti igazgatás) okleveles gazdaszok alkalmazása, akik az e hatóságok elé kerülő gazdasági ügyekben képzettségükkel fogva megfelelő módon tudnának eljárni.

Mindenekfelett azonban figyelmébe ajánlotta az ifjuságnak a speciális kiképzés fontosságát. Ma, amikor az okleveles gazdasz tömegei állnak munka nélkül, csak azok számíthatnak elhelyezkedésre, akik már az Akadémia falain belül szorgalmasan képezik magukat a mezőgazdaság valamely ágában.

Az előadás után **Bothfalvy Both Dezső dr.**, az OKH alelnök-vezérigazgatója, majd dr. **vitéz Nagy Iván** a MEFHOSz th. elnöke foglalkoztak a kérdéssel, melyhez azután az összes diákegyesületek jelenlévő képviselői hozzászóltak.

A vita befejezése után **Rácz Jenő** főtitkár felolvasta az előadások és felszólalások alapján elkészített memorandum-tervezetét, melyet a kongresszus elfogadott és elrendelte, hogy az **Bethlen István** gróf miniszterelnökhöz, **Mayer János** földművelésügyi miniszterhez és a Magyar Gazdatisztek Orsz. Szövetségéhez felterjesztessék.

A memorandum főbb pontjai a következők:

Kéri a kongresszus, hogy a gazdatiszti törvény revíziója mielőbb, de legkésőbb a munkásbiztosítási törvénnyel egyidejűleg kerüljön parlamenti tárgyalás alá;

támogatja az Országos Gazdatiszti Szövetségnek régóta hangoztatott, gazdatiszti kamarák felállítására irányuló óhaját;

kéri továbbá, hogy a jövőben a mezőgazdasági szakudásnak a közigazgatás egyes ágaiban való érvényesülésére lehetőség adassék.

A kongresszus ülését dr. **Ruffly-Varga Kálmán** akadémiai igazgatónak az ifjuságot buzdító, nagyhatású beszéde után **Füzék Károly**, a kongresszus elnöke zárta be annak a be-

Az őszi lombhullás

figyelmeztessen minden gondos gazdát arra, hogy a gyümölcsös kártevőinek a leküzdésére ez a legalkalmasabb idő. A kártevők petéi most pusztíthatók el a legkisebb költséggel és legkevesebb fáradsággal. Hiába permetez nyáron, ha most elmulasztja a tennivalókat, gyümölcsse férges, beteges lesz. Kérjen ismertetőket és szakszerű utbaigazítást tőlünk.

Kontsek Géza k. r. t.

jelentésével, hogy a legközelebbi gazdasz-kongresszus a jövő év májusában Keszthelyen fog megtartani.

A megjelent előkelőségek és a nagyszámu közönség lelkes ovációban részesítette Füzék Károlyt, a debreceni gazdaszok agilis elnökét, aki lankadatlan buzgalommal és fáradtságot nem ismerő kitartással vitte sikerre a kongresszust. — lelkesen ünnepelték gróf Nadasdy Ferencet és Fittler Dezsőt, a kongresszus társelnökeit is.

Magyarország külkereskedelmi mérlege

Budapest, november 21. Magyarország külkereskedelmi mérlege: Októberben a behozatal értéke 116.1 millió, a kivitel értéke 80.5 millió pengőt tett ki. A külkereskedelmi mérleg behozatali többlete tehát 35.6 millió pengő volt.

Sudermann meghalt

Berlin, november 21. Sudermann Hermann, a negyedszázad előtt világszerte divatos német író ma délután meghalt. Hét héttel ezelőtt szélhűtés érte. Az utóbbi napokban ehhez tüdőgyulladás járult. Sudermann 24 óráig volt eszméletlen s ma délután negyedhatkor elhunyt.

RÖVID HIREK A NAGYVILÁGBÓL

Budapest, november 21. MOT jelent: Az egységspárt november 22-én, csütörtök este 7 órakor pártértekezletet, utána pártvacsorát tart, amelyen Bethlen miniszterelnök és az egész kormány résztvesz. — XV. Benedek pápa emléksobrát holnap szentelik fel a Szent Péter Bazilikában. — La Coriunában összeomlott tíz négyemeletes ház. Emberéletben nem esett kár, mert a házak lakói idejekorán észrevették a falakon támadt repedéseket s az összeomlás előtt egy órával elhagyták a házakat. — Egy tudós az északi Jeges tenger partjain a Bering szoros közelében antik eszkimócivilizáció nyomaira bukkant, amely 800 évvel ezelőtt élte virágkorát. A leletek között művészi arany és elefántcsont ékszerek is vannak. — Bécsben december 5-én lesz a köztársasági elnökválasztás. Elnöknek elsősorban Miklós Vilmos keresztényszocialista képviselőt emlegetik, aki 12 gyermek atyja.

A Tóth Árpád-emléknapja

Nem mindennapi irodalmi esemény lesz az az emléknap, amelyet november 25-én, vasárnap délután fél 6 órakor rendez Tóth Árpád emlékére a debreceni Ady-társaság a városi zeneiskola hangversenytermében. Az emléknapot a társaság elnöke, Ady Lajos nyitja meg. Tóth Árpád költészetéről Oláh Gábor ad összefoglaló méltatást. Tóth Árpád egyéniségét baráti visszaemlékezései alapján Szabó Lőrinc, a szintén debreceni származású nagy költő fogja megrajzolni. Az emléknap keretében Tustér Jolánka Gulyás Pálnak Tóth Árpád halálára írt elégiáját fogja szavalni s több Tóth Árpád-köteményt is előad. Ugyancsak Tóth Árpád legszebb költeményeiből adnak elő Szentgyörgyi Mária és Timár Ila, a Csokonai-színház művésznői. Timár Ila egy Tóth Árpád dalt énekel, amelynek zenéjét Szabó Emil, az Ady-társaság alelnöke szerezte s ő látja el a zongorakíséretet is.

Jegyek már csak korlátolt számban kaphatók a Csáthy Ferenc Rt., vagy a Hegedűs és Sándor Rt. könyvesboltjában.

Megnyilt! Megnyilt! Benyáts cipőosztálya

Elsőrendű gyártmány.

Szolid árak! Szolid árak!

Helyszini vizsgálat a szoboszlói fürdőszereződés ügyében

A belügyminiszter által kijelölt bizottság szerdán érkezett Debrecenbe

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint ismeretes, a belügyminiszter elrendelte a vizsgálatot a hajdúszoboszlói gyógyfürrás és fürdő szerződés ügyében, mellyel kapcsolatban több oldalról érkezett panasz, illetőleg felebvezés a belügyi kormányzathoz. A belügyminiszter ebben az ügyben legutóbb elrendelte, hogy a helyszini kivizsgálására helyszini szemlélet tartson egy általa kijelölt bizottság. Ez

a bizottság, amely Terstyánszky Jenő belügyminiszteri osztálytanácsosból, dr Görög Jenő miniszteri számvevőségi főtanácsosból és egy műszaki szakértőből áll, szerdán délelőtt megjelent dr Hadházy Zsigmond főispánnál, akit arról értesítettek, hogy a fürdő szerződés ügyében még a mai napon megkezdik a vizsgálatot Hajdúszoboszlón.

Rapos Viktor a debreceni ev. egyháztanács lelkészjelöltje

A presbitérium egyhangulag ítéletet mondott Labossa Lajos és pártja békebontó akciója fölött s Labossát felmentette a lelkészi hivatal vezetésétől

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szerdán délután 6 órakor az evangélikus egyház presbitériuma gyűlést tartott. Az egész presbitérium jelen volt; az a fenyegető veszedelem, amit Labossa Lajos megválasztása érdekében indított mozgalom és sajtóhadjárat jelent az egyház békéje és jövője szempontjából, egységes akarattá forrasztotta össze az egybegyűlteket. Az egyhangú lelkesedéssel hozott határozatok világos képet adtak arról, hogy Labossa Lajos előtérbevetésével illetéktelenek az egyház békéje ellen törnek.

A presbitérium ülése

Az ülést dr. Haendel Vilmos felügyelő nyitotta meg és ismertette annak célját.

Dr. Horvay Róbert másodfelügyelő a gyűlés főtárgyára a következő határozati javaslatot terjesztette be:

Miért nem választathó lelkésszé Labossa Lajos

„Labossa Lajos helyettes lelkésznek a forradalom és az oláh megszállás alatti viselkedését el nem feleltük ugyan, de megbocsátottuk azaz, hogy csupa sajnálatból a vallás tanári állásra ajánlottuk, hogy megélhetéshez juttassuk. Ebben az állásban megváltozott gondolkodással nyugodtan élhetett.

Azonban vezető állásban levő lelkészre egy

egyház reprezentálására szigorubb erkölcsi mértéket alkalmazunk.

Ahhoz még a gyanyu árnyékának sem szabad fértköznie erkölcsi múltja tekintetében. Ezt Labossa Lajos bizonyára maga is érezte és Farkas Győző választása idejében nem is pályázott a debreceni papságra. Most pályázott. Amidőn október 30-án az

egyház felügyelője és másodfelügyelője Labossát a fenti szempontokra figyelmeztették, Labossa másnap az ő jelenlétükben

sajátkezüleg kiállított írásbeli nyilatkozatban pályázatának visszavonására kötelezte magát,

ha Marcsék Jánost rábírnak, hogy pályázzék. Ezért a felügyelő anyagi előnyöket helyezett neki kilátásba. Marcsék pályázott s egy népes értekezlet, melyen jóformán az egész egyháztanács és mások is jelen voltak, egyhangulag melléje állott és őt arról értesítette. Mindenki örült a béke megmentésének, mert Marcsék egyhangú megválasztása remélhető volt. Azonban „Debrecenből kapott információ alapján” Marcsék visszalépett, ellenben

Labossa a pályázatát máig sem vonta vissza.

Az egyháztanács a kötelező ígéretnek ily semmibe vevését férfiatlan eljárásnak, a felettes hatóságnak és az egyház tekintélyes híveinek ily félrevezetését férfiuhoz s még inkább paphoz méltatlannak, az ilyen lelkésszel való egyetértő eredményes további működést lehetetlennek tartja. Labossa egész viselkedése azt mutatja, hogy elhatározásában nem önálló, hanem pártbíveitől vezeteti magát s ennél fogva a debreceni egyház felelős vezetésére, tehát

a lelkészi állásra nem alkalmas.

Ehhez hozzájárul, hogy boldogult Farkas Győző emlékét a hívek előtt méltatlan módon befeketíti, működését gáncsolja. Mindezek alapján az egyháztanács kimondja, hogy

Labossa Lajost nem ajánlja a jelöltek közé való felvételre.

E határozati javaslatához az összes felszólalók dr Haendel Vilmos felügyelő, Burdács Károly, Materny Károly, Fux Antal egyértelműleg

hozzájárultak. Utóbbi különösen azok ellen a

vádak ellen tiltakozott, melyek a megboldogult Farkas Győző ellen Labossa és párttagjai részéről szórtnak szét,

Kimutatván, hogy az egyház virágzása Farkas Győző vezetése alatt anyagilag erőteljesen alá volt támasztva s hogy dacára a közel tízezer pengős befektetésnek, a temetéssel járó nagy kiadásoknak, a 3000 pengős bankkölcsönrel az egyház mindent tartozását kiegyenliti. A határozati javaslat ellen egyetlen felszólalás sem hangzott el.

Rapos Viktor a presbitérium lelkészjelöltje

Ezután dr Haendel Vilmos felügyelő javaslatára az egyháztanács egyhangulag a lelkészi állásra

Rapos Viktor budapesti vallásnárt jelölte.

A jelölt kiváló képességei, theologiai nagy tudása, jó modora, szónoki készsége azon reményre jogosítanak fel, hogy személyében Farkas Győző méltó utódját nyeri meg az egyház. Rapos Vikort ugyanaz a püspök, Raffay Sándor ajánlotta, ki Farkas Győző személyére felhívta annak idején az egyház figyelmét. Dr Hankiss János, Korbély József, Nagy József, dr Galánffy János tekintettel a fenyegető pártmozgalomra, az egyetlen jelölt mellett való állásfoglalást tartják szükségesnek.

Egyhangú határozattal az egyháztanács tehát Rapos Viktor jelöltetése mellett döntött.

Végül az egyháztanács Labossa Lajosnak mint helyettesnek felmentése tárgyában a következő javaslatot fogadta el dr. Horvay Róbert ajánlatára:

„Az első határozat logikus következtése az, hogy

Labossa Lajos addig sem lehet a lelkészi hivatal vezetője, míg a megválasztandó új lelkész elfoglalja állását.

Ezért az egyháztanács azzal a felterjesztéssel él az esperes urhoz, mentse fel Labossát azonnal a lelkészi hivatal vezetésétől és bizzon meg mást ezzel a tisztséggel. Ezt a határozatot a tanács az esperes urnak szombaton délbén Debrecenbe való érkezésekor adja át.”

Ez a javaslat is egyhangulag fogadtatott el. Korbély József javaslatára egyháztanács a vasárnapi istentisztelet végzésére a városba érkező Domján Elek főesperest kéri meg.

Ezen egyhangulag hozott határozatok az evangélikus egyház híveinek jelentsék a valót a tendenciózus újságközleményekkel szemben.

A gyűlésen résztvettek bizakodó hangulatban távoztak. Az egyházukat szerető Farkas Győző emlékét tisztelő evangélikusok sorakoznak a presbitérium állásfoglalásához.

Sport eredményekről leggyorsabban tudósít a rádió!

MATTONI

GISSHÜBLI

SAVANYUVIZ MINDEN ÉTKEZÉSHEZ!

FÓLERAKAT:

KONTSEK GÉZA K. R. T.

Mindenféle bel- és külföldi

**szén, koksz, tojásbrikett,
tüzifa és Berentei szén**

Retorta bükkszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebbi cégénél
a legolcsóbb napi áron beszerezhető.
Csapó-utca 28. szám. Telefonszám: 4-49.

Teeuwissen amerikai lelkész Hajduböször- ményben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kedden délen Hajduböszörménybe érkezett Teeuwissen amerikai lelkész Töltéssy Zoltán, a K. I. E. országos titkára kíséretében, s az állomáson meleg fogadtatásban részesültek a böszörményi K. I. E. kiküldöttei részéről. Ebédre Bakóczy Endre ref. lelkészhez mentek, mely után a Bocskay-téri templomban istentisztelet volt, hol Teeuwissent Szokoly Gerson lelkész üdvözölte.

Este 7 órakor a Kövér Elek-féle nagyteremben a K. I. E. műsoros teaestélyt rendezett, melyen a MANSz, Köblös Samuné elnök vezetésével teljes számban megjelent. A város társadalmi páratlan érdeklődést mutatott a komoly estély iránt, úgy hogy a résztvevők száma meghaladta a négyszázat.

Az estélyt a bevezető ének után Bakóczy Endre imája nyitotta meg, mely után Szabó Gyula vt. lelkész, az egyesület elnöke üdvözölte meleg szavakkal Teeuwissent. Utána pedig Tarnóczy Jolán tanárnő mondott üdvözlő beszédet. Az üdvözlés után a MANSz „Csalogány” énekkara énekelt el a Magyar Hiszekegyet, majd Kiss József s. lelkész kellemes tenorján harmonium kísérete mellett egyházi éneket adott elő. A szóelő ének befejeztével

Teeuwissen lelkész mondott angol nyelven igen érdekes beszédet, melyet Töltéssy Zoltán tolmácsolat a közönségnek. Beszédében rámutatott Magyarország mellőzésére a Habsburg-ház alatt, s a külföld mind nagyobb érdeklődését az új viszonyok között. Érdekes elgondolással beszélt a revízióról is. Beszédét nagy tetszés követte, majd felhozták a teát. Teázás után általános kívánatra több magyar dalt adott elő a „Csalogány” Varga Béla karnagy lendületes vezetése mellett, színni nem akaró taps közepette. Több sikerült szavaltat és énekszám után Teeuwissen bibliamagyarázatot tartott, mely után Töltéssy Zoltán magas színvonalú záróbeszédet tartott, ismertetve a K. I. E. magasztos célját. A tea-estélyt ének zárta be a késő esti órákban.

Teeuwissent böszörményi tartózkodása alatt

**számos magyar emlék-tárggyal
ajándékoztak meg**

az este folyamán: így nagy örömmel fogadta el a Köblös Samuné által átnyújtott lapot, mely Magyarországot ábrázolta a mostani határokkal, melynek hátsó lapján a MANSz asszonyok névalírásai voltak. Egy lány által készített kézmunkát is szívesen fogadott el, csak azt kifogásolta, hogy ebben az országban készített anyagokra nem írják rá, hogy Magyarországon készült, holott másutt a legcsekélyebb portékán is feltüntetik az előállító nemzet nevét.

— A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegénysorsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadásra alakult szerve mindennemű utbaigazításra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6 tól 7-ig. (József kir. hg u. 16., bejárat a kapu alatt.)

Hirlapiró és a hipnotizőr pere a törvénszéken

A bíróság felmentette a hirlapirót

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni törvénszék Jenei büntetőtanácsa szerdán délelőtt tárgyalta folytatólágon Lukács Károly volt debreceni hirlapiró sajtó útján elkövetett rágalmas és becsületsértési bűnügyét. A Hajdúföld már beszámolt arról a rágalmas és becsületsértési perről, amely a Jókai-utcai gyilkossági ügygel kapcsolatosan keletkezett, amikor a nyomozásba befolyt Gold Károly hipnotizőr és hipnozis útján akart fényt deríteni a nagyszabású gyilkosságra. A hirlapiró erős kritika alá vette Gold Károly szerepét s többek között azt írta a hipnotizőrrel, hogy **szeansz alkalmával úgy viselkedett, mint egy vásári kikiáltó,** aki elkopott hókus-pókuszaival akar hatást elérni.

A közlemény miatt indított aztán Gold Károly a hirlapiró ellen rágalmas és becsületsértési pert. A

szerdai folytatólágon főtárgyaláson a bíróság kihallgatta többek között Görösös Lajos debreceni kereskedőt, aki elmondotta, hogy biztos tudomása van arról, hogy Gold Károly hipnotizőr pénzt ígért Vég Ernő debreceni kereskedőnek az esetben, ha mint az ő médiuma szerepel és markirozza a hipnotikus álombamerülést. A hirlapiró védője dr Nyiri László ügyvéd ügyesen felépített védőbeszédében azt vitatta, hogy a hirlapiró cikkében nem lépte túl a jogos kritika határát s ezért kérte a vádlott felmentését. Rövid tanácskozás után a bíróság

a hirlapirót a vád- és következményei alól felmentette, mert mint az ítélet indokolva van, Gold Károly a hipnozis útján való nyomozást anyagi haszon reményében végezte s így az efajta működés nagyon is kritika alá vonható.

A gyámpénztárakban kezelt hadikölcsön kötvények tulajdonosainak támogatása

Az árvaszék értesíti a közönséget hogy a belügyminiszter a folyó évi költségvetésben rendelkezésre bocsátott egymillió pengőből támogatásban részesíti mindazon hadikölcsönkötvények tulajdonosait — legyenek ma azok már önjoguk, vagy még kiskoruk és gondnokoltak, — akik a kötvények tulajdonának megszerzése idején kiskoruk vagy gondnokság alatt lévén, azokat gyámhatósági hozzájárulással szerezték meg és a szerzés óta állandóan tulajdonukban tartják, akár kiadattak már a kötvények a tulajdonosoknak, akár ma is gyámpénztári kezelésben vannak, de föltétele a támogatásnak az, hogy

1918 október 31-ik napján a kötvények a gyámpénztárban kezeltettek legyen.

A szerzés jogcíme (eredeti jegyzés, adás-vétel, stb.) közömbös.

A fenti kötvények elhalt tulajdonosainak egyenes ági örökösei hasonló támogatásban részesülnek, ha az örökléssel szerzett kötvényeket szakadatlanul tulajdonukban tartják.

Azonban azok a kötvénytulajdonosok, kiknek cimleteit a gyámpénztár az 1918. évi október hó 31. napja és 1921. évi december hó 31. napja közötti időben szolgáltatta ki, csak akkor részesülhetnek támogatásban, ha cimleteik magyar nosztrifikálási megjelöléssel el vannak látva.

Fentiek szerint jogosultak — akár kiskoruk, vagy gondnokoltak, akár önjoguk — a támogatás iránti kérelmet

1929 február 28-ig

annál az árvaszéknél kötelesek előterjeszteni, amelynek gyámpénztára a kötvényeket kezelte, vagy kezeli; ha pedig ilyen magyar árvaszék nincs, a jogosult lakhelyére illetékes árvaszéknél.

A támogatás iránti kérvény-nyomatvány a városi árvaszék közgyámi hivatalában díjtalanul kapható.

Részletes felvilágosítást ad az árvaszék mindennap délelőtt 11 óra és délután 1 óra között. Hivatalos helyiség Csapó-utca 19. sz., I. emelet.

**SZARITOTT
LENGYEL GOMBA
AZ
INYENCEK ELEDELE**

Kapható:

Pálffynál

Kossuth-utca 7. szám

Megjegyzí az árvaszék, hogy mindazok, kiknek hadikölcsönkötvénye 1918 október 31-ikét megelőzően a gyámpénztárból kiadatott, vagy akiknek kötvénye 1928 október 31-ike után érkezett gyámpénztári kezelésbe, ezen rendelkezés alapján nem részesülnek támogatásban, hanem ezek a november 10-én kelt hirdetemény szerint a népjóléti minisztertől az elsőfoku közigazgatási hatóságnál benyújtandó kérelemmel kérhetnek támogatást.

Vallásosest az unitárius templomban

Nemrég alakult meg Debrecenben a Dávid Ferenc Egyetlet fiókjá. Dávid Ferenc volt Erdélyben az unitárius vallás megalapítója, az unitáriusok első püspöke. Róla nevezték el az erdélyi unitáriusok évtizedek előtt, — Kolozsvár központtal — megalakított egyháztársadalmi, vallás-erkölcsi irányú egyesületüket. Az egyesület életre hívója dr. Boross György volt, aki a napokban foglalta el Kolozsváron az unitárius püspöki széket s amint ő mondja az egyesület megalakításával: „a változott idők rohamosan térthódító realis gondolkodás és a materializmus mérséklése és jó irányban terelése” volt a célja. A központi egyesület működési körébe vont a városok és falvak népét is, s nemcsak az unitáriusokat, hanem vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül mindazokat, akik a célt szolgálni kívánták. Mert az egyesület nem elzártkózság, széttagoztság elveit tartotta szem előtt, hanem az erők egyesítését. E célból alakult meg a multban Nagymagyarországon és alakult meg ma is ez az egyesület a Csonkaországban és Erdélyben mindenütt, ahol kisebb-nagyobb csoportokban unitáriusok éneke s ezért alakult meg Debrecenben is.

Az Egyesület első bemutatkozó vallásos estélyét december 1-én, szombaton délután 6 órakor tartja meg a Hatvan-utcai unitárius templomban, amelyre az elnökség ez-úton hívja meg a tagokat és más érdeklődőket, mert külön meghívó nem lesz kiadva. Beléptidij nincsen.

A vallásos estélyre Budapestről Józán Miklós püspöki vicarius és dr. Csiki Gábor unitárius lelkészen kívül leutazik dr. Mikó Ferenc igazságügyi h. államtitkár is, mint a Csonkaországi Unitárius Egyház főgondnoka az egyházközség megalapítására s az estélyen a megnyitó beszédet ő fogja mondani. A program kiemelkedő pontja lesz dr. Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár szabadelőadása Dávid Ferencről.

A részletes program a következő: Harmóniumon játszik Derzsy Zözo zeneiskolai növendék. Imádkozik dr. Csiki Gábor missziói lelkész. Megnyitó beszédet tart dr. Mikó Ferenc h. államtitkár, főgondnok. Hegedűsölő harmónium kísérettel: Lengyel Róza és Derzsy Zözo zeneiskolai növendékek. Szabadelőadás Dávid Ferencről, tartja: dr. Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár, dékán. Hegedűsölő harmónium kísérettel. Zárszó: Józán Miklós püspöki vicarius. Himnusz.

A jövő héten kezdődik a Népszerű Főiskolai Tanfolyam őszi ciklusa

A már jóval több, mint egy évtizedes multra visszatekintő Népszerű Főiskolai Tanfolyam a jövő hét keddjén ismét megkezdte működését.

A tanfolyam rendezőbizottsága ebben az évben is nagy gondnal és lelkiismeretességgel állította össze azoknak az előadásoknak programját, amelyeket Debrecen művelt közönsége elébe visz. Ennélfogva a tanfolyam ezuttal is bátran számíthat a közönség meleg érdeklődésére a maga kétségtelen magas színvonalával, a megválogatott előadók értékes nevével, amely nevek biztosítékot nyújtanak a közönségnek a szakszerűségről és színvonalról.

A tanfolyam bevezető és befejező előadásában a zenei aktualitásoknak juttat szerepet, amikor a magáról és hódolni akar a világszerte ünnepelt idegen Schubert és a magyar Bihari zeneszerzők nagy nevének. Mind a két zeneszerző méltatására Tankó professzort sikerült megnyerni, akinek a csak nemrégiben a tanfolyamon tartott Beethoven-előadásai még máig is felejthetetlen emlékei a tanfolyam közönségének, másrészt Taknó Béla a magyar zenének is nagy ismerője. A Schubert-előadások zenei illusztrálására a tanfolyam vezetősége városi zenedei tanárokat kért fel, akik a nemrégiben tartott zenedei Schubert-koncert programjából mutatják be azokat a számokat, amelyek a koncert keretében nagy hatást értek el.

A tanfolyam közönsége itt is a közönség érdekeit szolgálja, amikor lehetővé teszi azt, hogy a közönség az a része, amely a zenedei Schubert-hangversenyekre jegyhez már nem jutott, Schubert kitérő alkotárait hallhassa meg hivatott szakértői magyarázatok és a hangversenyeknél jelentékenyen csekélyebb árák mellett. A Schubert és Bihari előadások a városi zenedei hangversenytermében és este 9 órakor tartatnak meg.

A többi előadás a Népszerű Főiskolai tanfolyam megszokott helyén a kollégium disztermében fog lefolyjni.

Wallisch Oszkár egyetemi lector, Pirandello, az olasz drámaíró működését, Göllner János gazdasági akadémiai tanár az egészséges építkezést, R. Kiss István egyetemi professzor Bethlen Gábor erdélyi fejedelem működését, Erdei János gazdasági akadémiai tanár az autók és traktorok gazdasági életbeni szerepét, Ecsedy István egyetemi r. magántanár nyári lappországi útját, Péterffy László ref. leánygimnáziumi tanár a mai Erdély irodalmát ismerteti.

A belépti díjat a rendezőség a fontos kulturális célra való tekintetből a minimálisra szabta. A jegyek ára I. egy-egy előadásra 30 fillér. II. bérletre 2 pengő. Egyetemi hallgatók és tanulók félárú jegy váltására jogosultak. Jegyek elővételben Springernél (Piac utca főposta mellett) és az előadás előtt a teremben kaphatók.

A zenében lefolyó előadásokra a belépti díj 1 pengő. Ülőhely 50 fillér.

Német fajvédelem és porosz legitimizmus

I. (A Hajdúföld külpolitikai munkatársától.) A Németországban is létező úgy nevezett legitimista törekvések a tornyosuló technikai akadályoktól eltekintve, erős ellentétben állanak a különböző árnyalatu német fajvédő törekvéseivel. A német fajvédelemnek a Hohenzollern-legitimizmus elleni törekvései elsősorban az utolsó Hohenzollern császár működésével és személyével szemben emelt kifogásokból táplálkozik.

A német fajvédők II. Vilmosmal szemben opozícióban állottak a császár uralkodásának első éve óta. Még pedig oly időben, amikor a császár hatalmának tetőpontján állott, vagyis amikor bizonyos merészség kellett a bátor szókimondáshoz. A német fajvédők, illetőleg az *aria fajelméleti* alapon álló pártnyalatai nem monarchia-ellenes okokból, vagy netán köztársasági hajlamból eredőleg helyezkedtek szembe a császárral. Hanem azért, mert ők a nemzeti világnézetet, a német egység és osztatlanság elvét a kulturális faji jellegét voltak kénytelenek védelmezni, illetőleg vélték szükségesnek védelmezni ezzel az uralkodóval szemben, akiről az volt a véleményük, hogy *inkább a nemzetközi — kereskedelmi gondolatvilágban volt otthon, mint a német nemzetben.*

A nemzeti irányú pártok szerint II. Vilmos okozója a háború előtti évtizedek nehéz lelki depressziójának, mely a nemzetiek érzelmi világát megülte. Kénytelenek voltak tétlenül nézni, hogyan hullott széjjel ez uralkodó alatt az addig bontatlanul egységes németiség. Nyugtalanította őket mindaz, ami a császár uralkodásának idejében szerintük a nemzetet romlásba döntötte, sőt *őt tartották a német jövő és a monarchia eszme legerősebb megfontójának.* Ehhez járult még az is, hogy a nemzeti irányú pártok a császárhoz közel álló hatalmi csoportok támadásának és gunyjának központjában állottak, mert merészkedtek a szemfényvesztő külső lepel alatt meghúzódó hibaforrásokra rámutatni.

A nemzeti pártok így mindenkor csak keserűséggel gondoltak II. Vilmosra és ezt a keserűséget ma még *inkább érzik, amidőn jóslásaik valóra váltak.* Mindezek dacára a mostani időkben csak nagy mérséklettel gyakorolnak kritikát II. Vilmos tettei felett, azért, mert felfogásuk szerint a bukott ellenfél kímélet illeti meg. De folyik azért a küzdelem ma mindenütt Németországban, a nemzetiek részéről természetesen a *császárság intézménye érdekében, de a — császári dynaszta ellen.* Az évek, melyeken ez a küzdelem elsősorban alapul, nagyjában a következők:

II. Vilmos felismerte azt, hogy az 1871-ben életrekelet német birodalom *elsősorban Bismarck birodalom és csak másodsorban Hohenzollern kredáció volt.* Uralkodása kezdetén a kancellárt, a birodalom alapítóját elküldötte, mint egy kegyvesztett szolgát. A birodalom épülete csak be-

fejezetlen alapjain állott még; annak *belső kiépítése dilettánsokra maradt, akik az elkergetett kancellár művét befejezni nem tudták.* II. Vilmosnak ezt a cselekedetét a legnagyobb mértékben elítélték. Ennek köszönheti végeredményben bukását, míg a nemzetiek a történelem ki egyenlítő akaratát látják ebben, már csak azért is, mivel a *császár egyéniségeket és jellemeket környezetében sohasem tűrt meg.*

Ezüst lakodalma alkalmából a császár szerintük nem ismert német embert, akit kitüntetésre méltónak tartott volna. *„Négy berlini börzészidőt emelt nemesi rangra, — senki mást kegye nem ért.*

Ugyanakkor dult a német nyugat-afrikai gyarmatháború. Német katonák véretek hőskölként a német terjeszkedési törekvések szolgálatában. Ha a császár azt a fiút, aki sebesült hadnagyát két napon át egyedül vonszolta és mentette meg az üldöző ellenség elől — kitünteti, az egész német nép körülüljongta volna. Akkor az emberek megértették volna, mit jelent és min alapul a nemesség. De a császár azt bizonyította ekkor, hogy *nem a német hős, hanem a hirtelen meggyzdugodott tőzdezsídó az ideálja.* Így vesztette el a talajt a nép szívében. A német nemesség pe-

dig szó nélkül tűrte állományának ilyetényi szaporítását. A nemzeti gondolkodásu polgárság szintén hallgatott. Mindkét réteg bebizonyította ezzel, hogy a pénzt többre értékeli, mint az áldozatra kész hősiességet. Ez a nap így a német birodalom pusztulásának gyásznapja volt, különösen pedig a monarchiának.

Képes volt a császár arra, hogy egy kétes hírű pénzmanipulációk útján nagyranőtt berlini bankvezér üzleti évfordulója alkalmából fellengős asztali beszédet mondjon. A nemzetiek ekkor látták tisztán először, hogy a monarchia és a birodalom már nem menthető és az egyikük szájából elhangzott mondás szálló igévé vált már 1912-ben: *„Ki fogja az utolsó Hohenzollernt végső távozásakor elkísérni?”*

A császár abban is tévedett, még pedig végzetesen, amidőn kiadta jelszavát: *„a német jövő a tengeren van.”* Ez a gondolat kereskedői — kapitalisztikus — zsidó világfelfogásból fakadt, amely egyébként sem felelt meg a nemesség benső jellemének. Ha a császár igazán népiesen gondolkozó német uralkodó lett volna mint pl. Oroszlán Henrik, vagy Nagy Frigyes, a *keleti végeket keresett volna megoldást lejtődni akaró birodalma részére.* Oriási paraszt-telepítések gazdasági alapot teremtettek volna a jövő nemzedék számára. De az által, hogy ezt elmulasztotta végzetes hibát követett el és ebbe is bukott bele. (K. L.)

(Folytatjuk.)

Az indián törzsek monstre pöre az Egyesült Államok ellen

Több mint egymilliárd dollárt követelnek, mert kivágták erdeiket és kiirtották a bölényeket

Newyork, november 21. Hosszabb idő óta folyik az a monstre pör, amelyet az amerikai indián törzsek közösen indítottak az Egyesült Államok ellen azon a címen, hogy az amerikai kormány nem tartotta be az indián törzsekkel kötött egyezményeket. Összesen körülbelül

harmincöt indián törzs van képviselve a nagy perben.

amely az igazságügyminisztérium legutóbb kiadott jelentése szerint most kerül a Court of Claims elé. A nagy perben maga az igazságügyminisztérium szerepel ügyvédként, ugy szintén egy másik ebből származó perben is, amelyet a Mc-Murray cég indított két indián törzs ellen 750.000 dollár erejéig, ügyvédi költségek címén.

Az indiánok követelése a kamatokkal együtt 1.293.240.455 dollár.

Oriási összeg, amely az évek hosszú során nőtt fel ilyen nagyra a kama-

tokkal és azok kamatjaival együtt.

A szü-indiánokkal 1876-ban kötött békét és szerződést az amerikai kormány, amikor a szü-indiánok lemeszárolták Cluster tábornok seeregét. A szerződés megkötése óta azonban — az indiánok szerint — a fehérek nagy területeket foglaltak el az indiánoktól. Azt is állítják az indiánok, hogy a velük 1868-ban kötött szerződést és más szerződéseket is megszegték a fehérek. Indián területekről vágtak ki fát,

egész erdősegeket pusztítottak ki, nem tanították az indián gyermekeket és a bölényeket is kiirtották,

ami igen nagy kárára volt az indián törzseknek.

A pert indító indián törzsek Oklahomában, North-Dakotában, Montanában, Idaho és Washington államokban laknak. A szenzációs perben nagy érdeklődéssel várják a döntést. szöntöt mondott.

Henne és Etna folytonzó kályhák csakis a Bészler és Dávid vashereskedésében kaphatók, a Hosszú-szobor mellett.

Halotyszállítás autón vidékre is!

A m. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállítója

Fehértói Dániel temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4. sz. Telefon nappal 11-85.

Ítélethirdetés a Reismann-féle örökösödési perben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szoboszlay Sándor táblai tanácselnök péigári feleltyiteli tanácsa szerdán délelőtt tárgyalta Reismann Armin örökösének valorizációs perét. A táblai tanács a nagyszabású örökösödési ügyben úgy ítélkezett, hogy dr. Takácsné Reismann Elzának 148.750 pengőt, Taubné, Weisbergerné, Gyulaházyné és Link Gyulánénak 120—120 ezer pengőt, Krausz Samuénak pedig, mint Reismann

Armin leányörökösének 80 ezer pengőt ítelt meg, az összegeknek 1914. évi 4%-os kamataival együtt. Az ítélet végrehajtására vonatkozólag úgy ítélkezett a táblai tanács, hogy ha az ügy feleltyezés alá nem kerül, 30, illetve 60 nap alatt ki kell az örökösöket fizetni. Valószínű azonban, hogy az eddigi örökösök nem nyelgosznek meg az ítéletben s a végső fokon a Kuria fog ítéletet mondani.

Az unokaöccs és a nagybácsi féltékenykedési ügye a debreceni kir. ítéltábla előtt

Három hónapról kilenc hónapra emelte fel a bíróság a lövöldöző unokaöccs büntetését

(A Hajdúföld tudósítójától.) Bába Ferenc hajdudorogi napszámos a mult év december 10-én rálőtt nagybátyjára, Musek Miklóstra, akire már régebb idő óta féltékenykedett, mert többizben rajtakapta, hogy feleségének udvarolgat. A debreceni kir. törvényszék ez év eiején Bába Ferencet szándékos emberölés vétségének kísérlete miatt vonta felelősségre s

3 hónapi fogházbüntetésre ítélte.

A debreceni kir. ítéltáblán Perjéss Mihály tanácselnök szerdán délelőtt tárgyalta Bába Ferenc bűnügyét s ekkor újra felelevenedtek a szándékos emberölés kísérletének részletei. Musek Miklós hajdudorogi gazdaember már régebb idő óta féltékenykedett unokaöccsére Bába Ferencre s ezért megtiltotta neki, hogy eliatogasson hozzájuk. A parancs dacára Bába Ferenc a mult év decem-

ber 10-én újból felkereste Musek Miklósnét akkor, amikor tudta, hogy nagybátyja nincsen otthon. Musek azonban élt a gyanuperrel, időközben hazaérkezett s az ottlevő Bába Ferencet szidalmazni kezdte, majd újból kiutasította házából. Ez azonban nem ment teljesen simán, mert a két férfi között szóváltás keletkezett, amelynek során

Musek vasvillát kapott fel, Bába pedig revolvert ragadott és rálőtt nagybátyjára.

Véletlen folytán a golyó nem talált, valamint a vasvillaszurás sem érte Bába Ferencet. A történet után Bába Ferenc futva menekült nagybátyja házából. A táblai tanács megváltoztatta a törvényszék ítéletét és Bába Ferencet szándékos emberölés kísérletének vétsége miatt három hónapi fogháziól felemelte büntetését

Forró huslevesbe esett és meghalt egy kétéves kisleány

Tragikus szerencsétlenség játék közben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Bötösi Mihály nyirgyulal gazda házában megrendítő szerencsétlenség történt. November 14-én este Bötösi és felesége kimentek az istállóba, ahol megfejték a tehenet. Mig a gazda és felesége kinn időztek, a házban a két éves és két hónapos Bötösi Gizella beleesett a forró huslevesbe és halálos égési sebeket szenvedett.

A kisleány két kis testvérével bujósckát játszott a szobában. A tizen-négy éves Bötösi Juliska pedig a tüzhely mellett gazdasszonyoskodott. Bötösiné ugyanis azzal bizta meg leányát, hogy mig ő uráyal a tehenistállóban lesz, vegye le a tüzhelyről a husleveset és szűrje le. A kis Juliska úgy is tett. A levest leszűrte a földre tett nagy tábla és a húst éppen vissza akarta helyezni a tüzhelyre, amikor a bujósckát játszó Gizella a háta mögé került. Juliska hátralépett és kis testvére, akit akaratlanul lökött meg, belezuhant a forró levestel tett tábla. A forró husleves leforrázta a kisleány alsó testét és súlyos égési sebeket okozott. Bötösi Juliska azonnal lefektette kis testvérét, a szülők pedig napraforgóolajat tettek a fájdalmas égési felületre. Minthogy a sebesült elaludt, nem tartották szükségesnek, hogy azonnal orvoshoz vigyék és csak másnap korán reggel mentek a sérülttel Nyirbátorba, ahol dr. Barna Jenő orvos vizsgálta meg az összeégett gyermeket. Reggel öt órakor vitték be a beteget Bátorba és

hét órakor meghalt

a forró huslevesbe esett Bötösi Gi-

zella. A holttestet dr. Takács, Béla máriapócsi körorvos vizsgálta meg. A kir. ügyészség megadta a temetési engedélyt. A vizsgálat megindult.

Felmentve a súlyos testisértés vádjá alól

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni törvényszéken Jeney Sándor büntetőtanácsa szerdán délelőtt tárgyalta Fáy Ernő reecesgizabolesi sofför gondatlanságból okozott súlyos testisértési bűnügyét. A vád szerint a mult év július 22-én Fáy Ernő sofför autóvezetést tanult s mikor egy autóbilt vezetett a böszörményi országuton, szabálytalan hajtása miatt Csigai József és Lajos földmivesek lovai megvadulnak s az árokba fordították a kocsit. A szerencsétlenség következtében Csigai József és Lajos súlyosan megsebesültek. A megtartott főtárgyaláson Fáy Ernő sofför azzal védekezett, hogy nem hajtott szabálytalanul s megtette a kellő elővigyázatosságot, sőt túlkölt is. A kihallgatott tanuk Fáy Ernő mellett tettek valómást, miért is a törvényszék a vádés következményei alól felmentette.

Szülőoltványok gyökeres hazai vesszők, fajtiszlán, legolcsóbban a **Nemzetközi Borkereskedelmi rt.** nál, Budapest, VIII., Kenyérmező-u. 6. Kérjen árajánlatot.

== K é s z p é n z é r t. ==

rendkívül olcsón áruljuk téli kabátjainkat, szörmés bekecseket, városi bundákat, férfiöltönyöket és fiu téli kabátokat.

Vásároljon nálunk magyar árut, mert:
**Magyar munka, magyar jövő,
Magyar boltos, magyar vevő.**

Debrecen legnagyobb férfi, fiu és gyermekruha áruháza a

Magyar Ruhai par

Közvetlen a Bika-szálló épületében.

HIREK

1928 november 22 (Csütörtök)

Prot.: Cecilia. Kath: Cecilia.

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig, vasárnap délelőtt 10-12 óráig.

A gyógyszerárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czegléd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

Meteorologia: Időjárás: Tulnyomóan derült, hűvös idő várható.

Gyászintenzitelet Ferenc József király emlékére. Budapestről jelentik: Ma délelőtt a budavári koronázó főtemplomban néhai I. Ferenc József apostoli király elhunytának évfordulója alkalmából gyászintenzitelet volt, amelyen a Kormányzó kíséretével megjelent.

Materny Gizella halála. Súlyos csapás érte a minap Materny Lajos nyug. evangélikus lelkész, a debreceni evangélikus egyház köztisztviselőjében és szeretetben álló ny. főesperesét. Legidősebb leánya, Materny Gizella hosszas betegeskedés után szerdán hajnali két órakor 47 éves korában elhunyt. Materny Gizella, amíg betegsége engedte, élénk részt vett Debrecen társadalmi életében s jószívűsége, önzetlensége mindenkién őszinte szeretetét váltotta ki. Debrecen uri társadalmi mély részvétellel osztozik a súlyos gyászban, amely Materny Lajost és családját érte. Az elhunytban különben Diószeghy Dezső alezredes és Benyovszky László, a Hajdúföld segédszerkesztője sógornőjüket gyászolják. A temetés holnap, pénteken délután 3 órakor lesz a Miklós-utca 3. számú háztól a Kossuth-utcai temetőbe.

Uj napilap Nyiregyházán. Tegnap indult meg kiváló szerkesztésben Nyiregyházán a „Tiszavidék” című nacionalista napilap. A szerkesztőség Hubay Kálmán szakavatott irányítása és vezetése alatt dolgozik, a lap főmunkatársa pedig Kállay András, aki eddig a Szabolcs népe fellelős szerkesztője volt. A fellelős szerkesztő helyettese Marschalkó Lajos, a Hajdúföld volt kiutód munkatársa. Az új napilap változatos, friss és érdekes tartalmával, valamint szép technikai kiállításával teljes mértékben megérdemli a magyar közönség támogatását.

Halálozás. Dr Bónyi Bertalan kir. járásbíró szomorúan tudatja, hogy szeretett édesanyja: özv. bonyhi és kállai Bónyi Bertalanné, szül. nemes Kováts Gizella 62 éves korában meghalt. Temetése f. hó 22-én délután 3 órakor lesz a Szent Anna utcai temető kápolnájából a rómkath. egyház szertartása szerint. Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 23-án reggel 8 órakor fog az egek Urának bemutatni. — A temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi.

Nykosz hirdetés. Értesítjük tagjainkat, hogy ezután az elnökség minden kedden nem délután, hanem délelőtt 11 és 12 óra között tartja a hivatalos órákat.

Ramminger hölgyfodrász
Szent Anna-utca 10. Városi bérház.
Telefon 15-37. Tartós-villanyvondólatás

KÜLFÖLD HUMORA

— Ez a horgászóhely valóban kitűnő. Már öt halat fogtam.
— Ma?
— Dehogyan! Ebben az évben.

„Passing Show.”

Kedélyes városi tanácsülés hét halottal

A San-antoniói polgármester a feleségével együtt meghalt

Newyork, november 21. A mexikói Yalisco államban fekvő San Antonio város tanácsának tegnapi közgyűlésén véres revolverharc játszódott le. A városháza két pártja, a liberális párt és az agrárpárt régóta engesztelhetetlen gyűlölettel viseltetik egymás iránt s ez a gyűlölet még a legjelentéktelenebb kérdések vitájában is állandóan kifejezésre jut. Tegnap valamilyen közigazgatási kérdésben kellett döntenie. A vita annyira elva-

dult, hogy mindkét tábor tanácsstagjainak zsebéből előkerültek a revolverek. A közgyűlési terem valóságos csataterreé változott. Barrikádokat építettek a padokból s

*télora hosszat folyt a barrikádok mögül a revolverharc. A város-
házi csatának hét halottja van.*

Elesett többek között a polgármester és felesége is, aki szintén tagja a városi közgyűlésnek.

A Ping-Pong világbajnokai Debrecenben

Szenzációs lesz a DTE országos Ping Pong versenye

December 1-2. napján országos ping-pong versenyt rendez a DTE, melyen az egész országból érkező fővárosi gárda, élén többszörös világbajnokainkkal, elindul. A magyar ping-pong játékosok éppen úgy, mint a vívók, a legjobbak az egész világon és ezt bizonyította az 1926. évi oslói és az 1927. évi londoni világbajnokság is, ahol a magyar versenyzők az összes számokban győztek, sőt a második és harmadik is a legtöbb számban magyar volt.

Rendkívül érdekessé teszi a DTE versenyt az, hogy az idén a világbajnokságok Budapestben kerülnek eldöntésre és ezen a versenyen fog eldőlni, hogy kik képviselik majd Magyarországot színeit. Mechlovits, Bellák, Glancz az „öreg” versenyzők, kik ellen a fiatal gárda legjobbjai veszik fel a küzdelmet, élükön Müllerrel, az NSC ifjú óriásával, ki idei első startja alkalmával a BSE versenyén az összes régi nagyságokat megelőzve első lett.

Nagyban emeli a verseny érdekességét, hogy sikerült a rendező egyesületnek a négy legjobb magyar női játékos részvételét biztosítani. Mednyánszky Mária, Sipos Anus, Zádor Izsa, Komáromi Márta neve ma már fogaom és ismerik az egész világon. Különösen áll ez Mednyánszky Máriára, aki külföldi kritikák szerint is feltétlenül a világ legjobb női játékos. Eddig még minden világbajnokságot megnyert.

A vidéki névtelenek egész serege készül betörésre a nagynevű fővárosi versenyzőkhöz szemben. Szeged, Nagykőrös, Nyiregy-

háza, Kisvárd, Berettyóújfalú és terérszete-
sen Debrecen összes versenyzői felvonulnak,
s így valóban ritkán látott szép versenyben
lesz része a közönségnek.

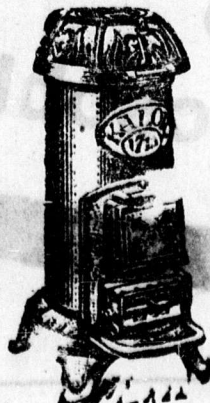
Amennyiben az országos szövetség engedélyt ad, úgy biztos résztvevője a versenynek Szabados és Braun, a két legjobb ifjúsági játékos, kik az MTK most lezajlott nemzetközi versenyén fényesen szerepeltek. Szabados megelőzve Mechlovits, Bellák, Glancz, Pecsé dr. és a két osztrák világbajnok Liebstér és Thumot, veretlenül nyerte a versenyt, míg Braunnal együtt jelenleg a legjobb magyar férfitáncos alkotják.

A verseny rendezősége igazán mindent megtehetett, hogy Debrecennek igazi sporteseményben legyen része, s a máris tapasztalt nagy érdeklődés sejtetni enged, hogy az első debreceni országos ping-pongverseny fényes külsőségek között fog lezajlani.

Agyonütötte a fiát

Nyiregyháza, november 21. Círfusz Kálmán helvéciai gazdagember ittasan tért haza és botalt támadt édesanyjára. Édesapja, a 65 éves Círfusz József erre baltát ragadott és egyetlen nütéssel agyonütötte a fiút. Az öreg gazda azután jelentkezett a csendőrségen.

Fizessen elő a Hajdúföldre

KALOR

s más airta folytonzó
kályhák nagy raktára

Sesztina Lajos
vasnagykereskedés - Debrecen

Telefon: 6. és 15-48. szám

A megszólalóinak közleményei:

Szerda—Csütörtök:

VIGSZINHÁZ

Stendhal világhírű regénye filmen
Világfilm!
Főszerepben: Ivan Mosjoukine és Lil Dagover.

A titokzatos futár
Egy nagyratörő ifjú karrierje 14 felvonásban. Kísérők:
Gaumont hirdadó. Ruha teszi az embert, bohózat.

APOLLO

Főszereplők: Milton Sills, Doris Kenyon,
George Fawcett:

Óriások völgye
dráma 10 felvonásban. Megelőzi!
A köpenicki hercegnő
vigjáték 8 felvonásban. Főszereplők:
Colleen Moore és Larry Kent.

Péntektől:

Emil Jannings világfilmje:
Az elsodort ember
egy bűnös éjszaka története.

URANIA

Szombat—vasárnap:

Mit tudsz még?
vigjáték attrakció 7 felv. Megelőzi:
Wild-West cirkusz.
Előadások kezdete 6 és 8, vasárnap 4,
6 és 8 órakor.

— Meghalt az utcán. Molnár Sándor debreceni villanyszerelő szerdán este 11 órakor hirtelen rosszul lett az Árpád-téren s mire a mentők megérkeztek, meghalt. A mentőorvos megállapítása szerint halálának oka: szervi szívbaj. A hullát beszálították a kórházi intézetbe.

— A vasúti arcképes igazolványok érvényesítése. Az államvasutak igazgatósága közli, hogy a közszolgálati alkalmazottak arcképes igazolványainak érvényesítése az illetékes tisztségviselőknél november 20-án kezdődött és 1929 január 31-én végződik. A folyó évre kiadott arcképes igazolványok érvényességük 1929 január 31-ig meghosszabbították. Az utazási kedvezmény mérve továbbra is a tényleg használt kocsisztálynak megfelelő féligy kedvezmény. A vasúti alkalmazottak arcképes igazolványainak az érvényesítése december 31-ig fog megtörténni.

— A Második Debreceni Bélyegkiállítás iránt nemcsak idehaza mutatkozik erős érdeklődés, hanem ugyancsak az egész országban, ahol a filateliának barátai és művelői élnek. A fővárosból bejelentették látogatásukat bobrovnikai és szentannai Bobrovniczky Tamás honvédtábornok, a Magyar Bélyeggyűjtő Egyesület Szövetségének elnöke, Kölbö Ferenc miniszteri tanácsos és sok más előkelőség, ugy a fővárosból, mint a vidékről is.

— A csizmadia ifjuság táncestélye. A debreceni csizmadia ifjuság november 24-én, szombaton este 8 órai kezdettel a „Korona” disztermében, Csapó-utca 17. sz. Zártkörtáncestélyt rendez. A zenét Rácz Laci jóhírű zenekara szolgáltatja. Vége reggel 5 órakor. Belépő-díj személyenként 2 pengő.

— Orvosok figyelmébe: Müller: Klinikai receptkönyv az 1928. évre megjelent. Kapható Csáthy egyetemi könyvkereskedésben, Piac-utca 8. Telefon: 2-96.

— Tükörgyártás, üvegciszolás, kirakatok tükörozése, autók, autóbuzs üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

— Akinek a gyomra fáj, bél-működése megrekedt, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehérös sárga, keze reszket, emlékezőképessége csökken, annál naponta egy pohár természetes Ferenc József keserűviz rendbehozza az emésztést és jó közérzetet teremt. A forró égv-ov országában észlelt orvosi tapasztalatok a Ferenc József víz hatását különösen vérhasnál és olyan betegségek esetén, melyek a váltólázzal együtt lépnek fel. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál az utolsó napokban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Vigvári István—Szabó Katalin. Funkenhauser János—Nagy Eszter. Grün Lipót—Raducziner Erzsébet.

Születések: Nagy György im., leány Irén. Nagy János MÁV pályaoőr, leány Ilona. Kálmánczi Antal MÁV szolga, leány Erzsébet. Szabó Lajos kisbériő, fiu Lajos. Varga Bernát MÁV fűtő, leány Erzsébet. 1 halvazsületés é si törvénytelen ujszülött.

Halálozások: özv. Barna Sándorné ref. 57 éves, Turkeve. Özv. Piszárik Sándorné ág. ev. 61 éves.

— **Rádió-műsor.** Csütörtök. Budapest. D. e. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az egyetemi tempomból. Időjárásjelentés, hírek. 12.30: Zongorahangverseny. 1. Poldini: Keringők. 2. Kinsky Károly: Paotás. 3. Moszkovszky: Liebeswalzer. 4. Schumann: Fantasiestücke. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 4: A m. kir. földmívelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata. Faber Sándor gabd. akad. r. tanár felolvasása: „Az istállótrágya gyakorlati alkalmazása”. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. 5.15: Rádió Szabad Egyetem. 6.30: Gramofonhangverseny. (Művész- és tánclemezek.) 7.20: Angol nyelvoktatás. (J. W. Thompson.) 8: Újgötversenyeredmények. 8.15: A Magyar Rádió Schubert-hangversenye. Közreműködnek: Stefániai Imre kamaraművész, a Zeneművészeti Főiskola tanára, Báthy Anna, a Városi Színház operanékesnője, Székelyhidny Ferenc dr., a m. kir. Operaház örökös tagja és a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel: Berg Ottó karnagy. Bevezetőt mond Papp Viktor. Zongorán kísér: Polgár Tibor. 10: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. 10.20: A Britannia nagyszállóból Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

KÜLFÖLD. Bécs (517.2 és 577) d. e. 11: Hangverseny. D. u. 5: Zenés gyermekóra. 7.30: A bécsi Operaház ünnepi Schubert-előadása. Berlin (483.9). D. u. 4.30: Szórakoztató hangverseny. 8: Szórakoztató est. 9: Táncczene. Boroszló (322.6). D. u. 4.30: Szórakoztató zene. 8.15: Kamarazene. 10.30: Táncczene. Majna-Frankfurt (428.6). D. u. 1 és 4.35: Hangverseny. 8.15: Müller-Schlösser: Schneider Wibbel. Vigjátékelőadás. Prága (348.9) D. u. 12.30: Hangverseny. 4.30: Szórakoztató táncczene. 7.30: Szimfonikus hangverseny. 10.20: Gramofonzene. Róma (447.8) D. u. 1: Rádió-trió. 5.30: Zenekari hangverseny. 8.45: Operettrészletek. Közben humoros előadások.

Megnyílt a

Rádió-ház

BÁRÁNY HENRIK
villamosági- és rádió üzlete
Szent Anna-utca 1. sz.

SZÍNHÁZ

Csokonai-színház műsora:

Csütörtök délután 3-kor zónaelőadásul: **Nebántsvirág.** Operett.

Csütörtök este D) 8. bérletben: **Szeretlek!**

Péntek bérletszünetben: **Szeretlek!**

Szombat bérletszünetben: **Szeretlek!**

Vasárnap délután fél 4-kor: **Házibarát.** Vigjáték.

Vasárnap este bérletszünetben: **Szeretlek!**

A színházi iroda hirei:

A színházi iroda hirei:

Ma délután 3 órakor:

Nebántsvirág

Hervé örökbecsű 4 felvonásos operettje.

Siessen a pénztárhoz még délelőtt, ha gyönyörködni akar a klasszikus zenéjü, mulatságos meséjü

NEBÁNTSVIRÁG

remek előadásában! A főszerepeket Ferenczy Marian, Halasiné, Szigeti Jenő (orgonista), Unger István (hadnagy), Misoga és Tamás Benő játsszák.

Kacagó délután!
Jegyváltás 10—12-ig és délután 2—3-ig.

Vasárnap délután fél 4-kor mérseket árakkal:

HÁZIBARÁT,

Szenes Béla posthumos nagyszerű vigjátéka.

Vasárnap estig bezárólag: minden este

SZERETLEK!

a színházban látni!

Színházigazgató.

— **Amatőrök felvételeit kidolgozza, megnagyítja. Szakszerű munka, olcsó árak. Berzéki Fotó-börze, Fenek József ut 38. Az udvarban.**

Hirdessen a Hajdúföldben

Plac-utca 67.

A „HAJDUSÁGI” RUHA

divatos,
jó
s legolcsóbb

fel először Debrecenben és a rendkívüli siker igazolta, hogy a Zenekedvelők Köre választása méltó művészre esett. Kálmán Mária, Hubay Jenő egyik legkitűnőbb tanítványa már bejárta a kontinenst, Olasz-, Francia- és Svédországban, Dániában és Hollandiában aratott sikert és szerzett becsületet a magyar művészetnek. A külföldi világlapok mint a Corriere dela Sera, a Matin, a Berlinske Tidende temperamentumát, hangszíneit, virtuozitását dicsérik különösen. A fővárosi sajtó hegedűjének meleg zenéjét, nemes felfogását, izléses és komoly műsorát emelik ki. Debreceni műsorán Tartini, Schubert, Kodály szerepelnek és Bach Chaconneja, a hegedűirodalom leggyönyörűbb alkotása, minden művész igazi próbaköve. A hangverseny december elsején lesz a Városi Zeneiskola disztermében. Jegyek a Méliusz és a Csáthy könyvkereskedésekben kaphatók, illetőleg előjegyezhetőek.

Magyar zenei előadás a Bikában

A népszerű zenei előadások pompás sorozatából is kiválik a november 25-iki magyar matiné, melynek szereplői Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár, Medgyaszay Vilma, Szentgyörgyi Mária, Földessy Arnold és Polónyi Elemér.

Medgyaszay Vilma a magyar daltermelés legjobb gyöngyeit fogja énekelni, a kurucok nótáiból Csokonain és Petőfin át Adyig. Földessy Arnold és Polónyi Elemér magyar zeneszerzők legjobb darabjait játsszák. Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár, kiváló jó szónok, a magyar dal nemzeti hatásától fog beszélni. Az iskolák sziveskedjenek lefoglalt jegyeiket a városi zeneiskolában átvenni. Az előadás vasárnap délelőtt 11 órakor pontosan kezdődik.

NAGY DALOSÜNNEPÉLY.

December 2-án este lesz a nagy dalosünnepély a Bika-szálló disztermében este 8 órai kezdettel. Debrecen társadalma, mint annyiszor már a múltban, bizonyára ezuttal is meg fogja mutatni, hogy szereti az ő dalosait és zsufolásig fogja megtölteni a Bika disztermét. A nyáron volt Bécsben a német dalosok nagy ünnepélye, melyen mintegy 150,000 német dalos jelent meg és Bécs aprajagya egyaránt versengett a dalosok ünneplésében. Debrecenben is úgy lesz. Jegyek már kaphatók a dalosegyesületeknél, a Méliusz és Springer könyvkereskedésében 2 és 1.50 pengős árban.

MŰVÉSZET

NÖVENDEKEK SCHUBERT-ESTJE

Kedden este a két tanári hangverseny folytatásaként a III. Schubert estet tartotta a zene iskola. Ezuttal az intézet fejlettebb fokú növendékei áldoztak a mester emlékének, akik mind tudásuk legjavát adták és megérdemelt tapsot arattak. Különösen az Esz-dur zongora hármast aratott nagy sikert, melyet Bodor Jolán invenciózus zongorajátékával, Timári Mária finoman ívelt melódia vezetésével, és Szondy László sonorus gondokajátékával vitt sikerre. Tárnok Margit a cis-moll Impromptu erőteljes technikai készséggel játszotta zongorán. Azután Kovács Kató meleg és kedves szopránján szálltak fel a gyönyörű Schubert melódiák és gyönyörködtették a hálás közönséget. Ugyancsak szépen énekelt Kovács Gyula, kinek finom, olaszos, lágy lírai tenorjától még sok fejlődést várunk. Nagyszerű technikával és invenciózusan játszotta zongorán Jakabfy Magda az f-moll Impromptu. Végül az a-moll vonósnyegy két tételét játszották, Benedek László nemes tónussal és biztos vezetéssel, Timári Mária finoman motivumszövésével, Sztépanov Lajos diszkrét alkalmazkodással és Sréter Dezső bátor és biztos technikával. Az énekszámokat Szabó Emil zeneiskolai tanár precíz kísérte. Gratulálók a tanároknak, akik fáradságot nem ismerő szorgalommal és kitartással készítettek elő a szépen sikerült est minden szereplőjé. (f. l.)

Befejező Schubert-est a Bikában. A városi zeneiskola által rendezett centenárius ünnepségek utolsó akkordja ma, csütörtökön este fognak elhangzani. A ma esti növendék hangverseny iránt, tekintve a nagyon olcsó helyárakat is olyan osztatlan érdeklődés nyilvánul meg, hogy a jegyek nagy része már elővételben elkelt. A műsoron a mester legszébb dalai és Impromptu-i kerülnek a legjobb növendékek által előadásra. Ezen az estén fog bemutatkozni a bájos, több, mint száz tagu nőikar, mely zongora kísérettel Schubert négy szólamu nőikarra irt XXIII. zsoltárját fogja énekelni. Ugyancsak ma lesz az intézeti nagy zenekar első debütje is, mely a Máv. fuvósaival kiegészítve, az Unvollendete két tételre h-moll simfóniáját fogja előadni. Jegyek a hangversenyre még korlátozott számban 1 pengő 80 fillér és 50 filléres árban a városi zeneiskolában és az esti pénztárnál válthatók. A hangverseny, mely este 8 órakor az Arany Bika hangverseny termében lesz megtartva, a növendékekre való tekintettel, pontosan fog kezdődni.

Kálmán Mária hangversenye

Kálmán Mária hangversenye a tavaszi népszerű zenei előadáson tünt

Plac-utca 67.

TÖZSDE

A pengő Zürichben 90.58^{1/2}

Budapest 90.58 és fél, Berlin 123.75, New-York 519.45, London 2519.25, Páris 20.30, Milano 27.21 és fél, Prága 15.40, Belgrád 9.12 és háromnegyed, Bukarest 3.12, Bécs 73, Amsterdam 208.55.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.73—27.88, száz belga frank 79.52 és fél—79.82 és fél, száz cseh korona 16.94—17.02, száz dán korona 152.45—153.05, száz dinár 10—10.06, száz dollár 570.60—572.60, száz francia frank 22.40—22.60, száz holland forint 229.60—230.60, száz lengyel zloty 64.10—64.40, száz német márka 136.32 és fél—136.82 és fél, száz osztrák shilling 80.37 és fél—80.72 és fél, száz svájci frank 110.15—110.55 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23.20—23.30, az ezüst egykoronást 0.44—0.46, a forintost 1.14—1.18, az ötkoronást 2.28—2.30 pengővel jegyezték.

Gabonatözsde.

A határidőpiacon a buza árban alig történt változás, a rozs ellenben továbbra is szilárd maradt. A tözsdeidő elején a márciusi búzát 27.20, a májusi búzát 28, a márciusi rozsot 25.38, a májusi rozsot 25.86, a májusi tengerit 28.76, a júliust pedig 28.94 pengőre értékelték.

A készáru piacon csak a rozs iránt volt élénkebb az érdeklődés, a kínálat azonban ma is jelentéktelen volt. A tiszavidéki búzát 25.50—26.15, a felsőtiszait 25.45—26.15, az egyéb származásút 25.30—25.15 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 23.20—23.30 pengő volt.

A liszt- és őrlémény piacon a malinok a duplanullás lisztet 40.50, a nullást 40, az egyest 39, a kettést 38, a négyest 36, az ötöst 34, a hatost 29.50, a nyolcast 24.50, a nullás rozslisztet 38.50, az egyes rozslisztet 34.50 pengővel jegyezték. A korpá ára budapesti árszabványban 18.25—18.75 pengő.

A takarmánycikk piacán az irányzat tartott maradt. A zabért, amely iránt élénkebb volt a kereslet, 25.50—25.70 pengőt fizettek. A takarmányárpat 26.25 pengővel kínálták. A csövestengeriért 18.25 pengőt fizettek. A magpiac teljesen üzletelen volt.

Állatvásár.

A ferencvárosi állatvásárra felhajtottak 1269 darab sertést. Eladatan maradt 279 darab. Az irányzat tartott volt. Árak: zsirsertés öreg Ia 146—150, IIa 128—136, fiatal nehéz 158—160, kiv. 162, közép 142—146, könnyű 100—110, szedett közép 124—132, angol urasági 138—160, szedett 126—136 P.

— Az Új Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságíróknál.

V. 1473. szám
1928.

Arverési hirdetmény

A debreceni kir. járásbírósnak 928. Pk. II. 32300. számú végzése folytán 150 Pengő tőke a fizetett összeg betudásával, ennek megítelt kamatai 51.14 Pengő eddigi és a még felmerülő endó költségek behajlása végett dr. Borzsoy Jenő ügyvéd által képviselt Takarékszövetkezet és Hitelintézet Rt. javára 1928. évi november hó 26. napjának d. u. 1 órakor Debrecenben, Hunyadi-utca 1. számú háznál 7040 P. becsült ingók, u. m. vendéglő- és szálloda berendezés, szeszszítók, hordók stb. bírói árverésen a legjobbat ígérőnek esetleg becsáron alul is eladtnak az 1881. évi LX t-c. 107. és 108. §. értelmében. Debrecen, 1928. nov. hó 8. napján.

Tihanyi Vilmos
bir. végrehajtó.

Patkányt,

egeret, poloskát svábbogarat azonnal írthat törvényesen védett kiváló minőségű irtószerral. Nagyon olcsón kapható:

STERN festéküzletében
Piac-utca 10. (Bikával szemben.)
Saját érdekében győződjön meg.

Szörme árak kéz és feldolgozatlan állatokban legolcsóbban beszerezhetők. — Alakítást, javítást a legújabb dívatlap szerint **Kőváry szűcs mester készít** József kir. herceg-ú. Közvetlen a Bika-füredő mellett.

Épület és bútorkészítések, furnérok
BÉSZLER LAJOSNÁL
Széchenyi-utca 2. szám.

Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabban beszerezhető a **Tüzelő és Épületfatermeskedelmi Rt.-nál.**
Debrecen, Sas-utca 4.
(Kossuth-utca sark. Kölcsonös Segélyező palota.)

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. sz. (Bika-szálló mellett sarkon)

Folytonégo kályhák.
Egyszerű és zomancozott takaréktűzhelyek.

Kályha-előtét, tálcák, fászládák. Egészségügyi, háztartási cikkek és mindenféle vasárak olcsón kaphatók.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a HAJDUFOLD-ben
a DEBRECENI UJSÁG-ban és a
a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számítatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

KIADÓ LAKÁS

A Piac-utca legirekventáltabb helyén irodának, rendelőnek vagy banknak is megfelelő helyiség részben vagy együttesen kiadó. Érdeklődés telefon 10—98, vagy cím a kiadóban. 3993-c

Utcai szoba konyha, spájk külön udvar kis csa'ádnak kiadó Gyár utca 3. 1132

Pincészoza, szép, világos, padlós, villanyal, gyermektelen házaspárnak azonnal kiadó. Maróthy György utca 22. 676

Kiadó szerény butorozott szoba. Ispótyai utca 13.

Varga utca 43. számú két parkettes, fürdőszobás lakással eladó. Közelebbi felvilágosítással szolgálg Máté ingatlaniroda Piac utca 30. 4015

Egy csinosan butorozott szoba 1-ére kiadó. — Cím: Széchenyi utca 25. 4030

Utcai szoba, konyha lakásnak vagy üzletnek, gyermektelennek kiadó, József kir. herceg utca 25. 1475

Utcai különbejárati butorozott szoba azonnal kiadó. Miklós utca 26. 1471

Utcai két szoba, előszoba, konyha, pincehelyiségek elsejére kiadók. Bercsényi u. 38. 4020

Egy különbejárati szép butorozott szoba kiadó. Káivin tér. 5. 4038

Utcai butorozott szoba hölgyeknek azonnal kiadó. Széchenyi u. 23., em. 4041

Különbejárati butorozott előszobás szoba kiadó. Péterfia 14. szám.

H.-Bőszörményben a Bocskay utcán a régi cukrászda helyiség (1405. házszám) cukrászda és kávéházi berendezéssel együtt. — Petőfi kertben 4 nyilas szőlő eladó. Értekezni lehet Debrecenben Dely Istvánnál Kossuth u. 58. 1370

Piac utcán tágas, különbejárati szoba, irodának, szállónak, esetleg 2 személy részére kiadó. Piac utca 58. I. lépcső II. emelet.

Kiadó 2 udvarra nyíló szoba szoba és istálló 3 lóra azonnal. Korponay u. 5. 1486

Lakások földszintesek, emeletiek, egy, két, három szobásak, boltok, műhelyek, betonos pincék azonnal kiadók. Sümeginé, Csapó 11. 1234

Kiadó udvari szoba magánosnak, Szapannos u. 4. 1231

Butorozoti különbejárati két egy másba nyíló szép szoba ágynemű nélkül kiadó. Jókai u. 8. sz. 4033

Autógaragenak nagy helyiség jó helyen kiadó. Értekezni: Reichmann, Széchenyi utca 22. 4027

ÜZLETEK

Uj libaüzlet nyílik 15-én. Précz Benőné, Szepeségi utca 47. 3926

Műhelynek 2 nagy helyiség kiadó Péterfia u. 9. udvarban 1449

Bádagos műhelynek kiadó helyiség Hatvan utca 49. Értekezni 58. sz. alatt. 1450

Korcsmát vagy vendéglőt jogfolytonossággal keresek megvételre, esetleg elszámolásra. Ajánlatok, „Üzlet” jellegre a kiadóba. 4037

Kisújszálláson a főtéren öt üzlethelyiség örök áron eladó. Cím a kiadóban. 1978

Kiadó egy üzlethelyiség, Árpádtér 26. 2 ajtó eladó. 1230

ELHELYEZKEDÉS

Jó megjelenésű ügyes kiszolgáló kisasszonyok, kik a csemegeben teljes jártassággal bírnak, felvétnetnek. Pállfy, Kossuth utca. 485

Házmester azonnal felvétetik. Simonyi ut 26. a. 1477
Debrecenben nem lét zó jövedelmező üzlethez társat keresek circa ezer pengővel. Pénz biztosítva. Cím a kiadóban. 1332

Gyakornokot keresünk azonnali belépésre. Ajánlkozásokat „Pénzintézet” jellegre a kiadóba. 1229

Mosni vasalni emennek és háznál is vál alok. — Hajó utca 18. a pincében. 1226

Állást keres egy szorgalmas uridivat segéd és kirakatrendező, ki egy helybeli nagy cégnél volt 3 évig alkalmazva. — Fizetési igényei szerények. Cím a kiadóban. 4039

Péterfia huszonegy alatt jelentkezzenek jól főző szakácsnék minél előbb. 1476

Kiszolgálóleány hentesáru üzemehez felvétetik. — Jelentkezés Deutsch Albert és fia. 4043

Szomatot tartó oly pincemunkások, kik már szesz-, bors-, sörnagykereskedésben dolgoztak, felvétetnek. Reichmann Vilmos, Széchenyi-utca 22. 4026-c

LAKATOS tanulók fizetéssel felvétetik Szálkay László és Társa cég Kazincy-u. 2. sz. 1209

AJÁNLAT

Zongorázni akadémia szerint tanítok. Magyar nótát cigányosan. — Pianinot vagy zongorát azonnal bérbe veszek. Püspöki palota, házmester ad felvilágosítást. 4032

Forgács uri és hölgyfodrász. Festés, ondulálás, manikűr. Speciális hajvágás és festés, olesó és figyelmes kiszolgálás. Arany János utca 2. szám. 4042

Angol és francia nyelvtanítás. Született angol (angliai) és francia diplomás tanerők kizárólag társalgás után tanítanak (háznál is). Dr. Fejes nyelviskola, József kir. h. utca 12. 3606

Magyar nótákat
zongorán cigányosan
tanulják. Levelet díj-
zás megjelölésével —
"Kottaismerő" jeligére
Hajdúföldhöz. 1479

Uri házhoz
varrni megyek vidékre
is. Lakásomon vállal-
lok, szabni tanítok. —
Jezernikyné, Pacsirta
utca 13. 1223

Gépzsar
endlízés, gombáthuzás
Fenyő Sándorné fe-
hérmű és iparmű-
vészeti szalonjában,
Piac utca 26-b. 3861

Kitűnő
házi kosztot adok bent-
ékezők és kihordók
részére. özv. Rátz Bé-
láné Kandia u. 6. alatt.

H. Fancsovits
táciskolájába beratkoz-
ni és érdeklődni Wes-
selényi téri máv-nalot-
tában V. lépcső il. em
1172

Babykelengyék,
gyermekruhák a leg-
szobosabb és legolcsób-
ban Keinerne és Gá-
borné szalonjában ké-
szülnek, Csapó u. 13.
3963

Borotválás
20 f. hajvágás 30 f.
fazonra 40 fillér, bubi
és babi hajvágás 40
fillér. Toma, Miklós
utca 53, 4044

Legolcsóbb
tüzelőanyag, szagtalan
kő és salakmentes
Berentei szén, mely a
borsodi szének között
legjobb házi tüzelésre.
Kapható Gabányi
Sándor utóda cégnél,
házhoz szállítva is.
Csapó utca 28. Tele-
fon 4-49.

Bélyeggyűjtők!
Külföldi bélyegekből
dus választék olcsó
árakon. Poroszlai ut
51. 1359

Soós Géza és Társa
nádudvari hengerma-
lom lisztjeinek árjegy-
zéke: kicsinyben 0-ás
—38, 4-es —36, (fo-
dor) korpa —21 fillér,
továbbá mindenféle
dara kapható. Megren-
delések házhoz
szállítatnak. Üzlet:
Nyugoti-utca 42. sz.
Huszár-laktanyával
szemben. Weissbrun.
4028-c

VÉTEL

Gyermekjátékokat,
mindenféle butorokat,
ebédlőszőnyeg, priz-
más látszóveket, be-
tegtolókoscsikat és min-
denféle ingóságokat
megvételre keres az
Ingóságközvetítő. 1149

INGATLAN

Eladó

ház beköltözhető la-
kással és üzlettel —
Megtudható Meszena
10 szám 1215

ELADÓ

2 és fél hold prima
fekete föld a város
alatti. Értekezhetni:
Ispotály utca 13.

ELADAS

Eladó

egy 100 kilós sertés
kihásitva. Dégenfeld-
téri vassátor 3. sor 34.
1232

Pu'd

és egy gyermekágy el-
adó. Arany János utca
19. 4034

Eladó

ház üzlettel, beköltöz-
hető magános udvar-
ral. Árpádtér 12 sz.
Értekezhetni: Angyal-
nál Csapó-utca 19 —
Telefon 16-93. 4040

Eladó

lábön álló tengerida-
ráló, hentespudd, vas-
kályhák, gumicsizma,
aratógép, ócska vető-
gép Hatvan utca 55.
1228

Ujbor

literje 50 fillérért el-
adó, Hatvan utca 4.
1235

Uj

selyembélésű szmoking
mellénnyel eladó. —
Arany János utca 63.
4035

Férfi

téli öltöny, cipők, ka-
lapok, női fekete ruha
eladók. Arany János
utca 63. 4036

Férfi eladás

Magas fokuak, literen-
ként is a legalacsony-
nyabb napi áron Arany
János utca 30, és Re-
zsó Gyula utca 2. sz.
Oszlopos furógép és
egyéb lakatos szerszám
eladó

kifogástalan állapotban
eladó József kir. her-
ceg u. 12. szám. Meg-
tekinthető délutánon-
kint 2-4 óra között
352

Használt

káposztás kád, 170 li-
teres ecetes hordó e-
cetággal együtt eladó
Thaly K u 14

Olajfestmények
jólányosan eladók —
Hatvan u 1 sz II. em.
32 1448

Eladók

káposztás, zsíros, bo-
roshordó, nagy ládák,
széna. Homok-utca 72.
1474

Egy

használt Eiyektoros
Nuh eladó. Miklós-u.
51. 1473

Férfi ruhák

téli kabátok, cipők, tük-
rök, antikbutorok, Jó-
kai, Marlitt művei szo-
banövények, rózsaszín
estélyi ruha eladók —
Szentanna 34 1459

Hajdúszoboszlón

Rákóczy-ut 5. alatt
kettős pékkemence la-
kással, üzlettel, a for-
rás előtt 20 szobás-
szálloda, vendéglő ki-
adó szanatóriumnak.
707

Óbor!

Ujbor! Tisztán kezelt
zamatos házibor ite-
renként kapható Po-
roszlai ut 53. Öt li-
ternél házhoz szállí-
tom. Telefon 16-36.
1359

VEGYES

Deutsches

Fraulein zu 2 kinder
gesucht Vorstellen Zwi-
schen 11-1 Uhr Ull-
mann Andorné Kos-
suth u. 22. 4024

Csödárverést

tartok Tiszacsegén 23-
án 10 órakor. Leltár
megtekinthető dr Nagy-
János ügyvéd, Varga
utca 39. 1224

Az Ökör földről
elveszett egy fehéres
tiszdorju. Ki tud róla
jelentse Kigyó utca 55.
alatt. 1228

Reklámját mindenki maga írhatja

s így annak szövegét akár óránként változtathatja.

Elektrorapid reklámkészülék a kirakat disze.

Felvilágosítás nyerhető, a készülék megtekinthető:

Papp Lajos Csapó-utca 58. sz. alatti illatszer és kötszerüzletében (a Kispóstával szemben.)

A HAJDUFÖLD REGÉNYEI

Az arkanzászi regulátorok

Irtó: GERSTÄCKER FRIGYES

(A „Hajdúföld” eredeti fordítása)

(30)

Az éjszaka zavartalan nyugalma nem hábori-
totta meg semmi, csupán egyszer ugrott fel Cur-
tis, aki dühösen szitkozódva hajtotta ki a kutyákat,
amelyek lassankint, egyik a másik után, belopódz-
tak és a vadászok mellé feküdtek.

VIII.

REGGEL A BLOKKHÁZBAN. — FELKERESIK AZ ELŐZŐ
ESTÉN TALÁLT VÉRNYOMOKAT. — ASSOWAUM LEBUKIK
A VIZBE A HULLÁÉRT

A sűrűlombu barackfákon, amelyek körülvet-
ték a blokkházat, kukorékoltak a kakasok, jelentve
a közeledő reggelt. Az erdőből vadtyukok kiál-
tása felett s kelet felé elhalványodtak a barátságos
csillagok. Ekkor a három asszony, mrs. Bahrens és
leányai felkeltek ágyukból, hogy a helyiségben,
amelyet oly sok idegen emberrel osztottak meg,
még világosság előtt felöltözhessenek.

Óvatosan lépkedtek a tűzhely körül fekvők
mellé s új lángolásra szították a kialvó parazsat.
Csakhamar magasra lobogott a fenyőhasábokkal
táplált melegező tűz s a nagy pléből való ká-
véskannát az előre huzott szénre tették, a kenyér-
tésztát laposra gyúrták s a hirtelen hőségtől meg-
védendő egy vasfedőre helyezték.

„Már ötvenszer is megmondottam apátoknak,
— zsörtölődött az öregasszony, amint a pörkölt
kávészemeket egy pléh-pohárba tette s elkezdte
szétmorzsolni a tűzhely kövein egy tomahawk
nyelével, — hogyha Morrisons Bluffben, vagy
Little Rockban jár, hozzon egy kávédarálót; de
nem — Isten őrizze. A maga vadászdolgaira ugyan-

csak gondol, de ha nekem kell valami, akkor be-
szélhetek itéletnapig. — Tegnap is bennjárt a bolt-
ban, a whisky-korsót bezzeg nem felejtette el, —
de a kávédarálót...”

„Ne dörmögjél, öreg, — kiáltott az ágyból
Bahrens, — ne rezonirozz!”

„De az mégis csak igaz...”

„Először is nem igaz; — nyulj csak oda a sa-
rokba, ahol a sóshordó áll, — jobbra, — úgy, —
mi hát az, amit a kezében tartasz?”

„Lelkemre, — kávédaráló, s ez az ember
mégis engedi, hogy itt morzsoljam kézzel ezt a
kávét!”

„Ha be van még hunyva a szemem, honnan
tudjam, mit csinál?”

„Hallja csak Roberts, — szólalt meg Harper,
ágyában felülve, — magával együtt aludni igazán
művészet, — maga egyáltalán nem is szemtelen.”

„Nana, talán az ágy fele mégis csak engem
illet!” — mormogta amaz még félálomban.

„Kétségtelenül, — válaszolta Harper, — de
nem a középben, úgy, hogy nekem mind a két szé-
len kellene egyszerre feküdnöm, ha a magam fél-
részén akarnék aludni, — ez megcsufolása minden-
féle népjognak!”

„Gyerünk Boys get up! get up!” — kiáltotta
most az öreg Bahrens a tűzhely elé lépve s a
whisky-flaskát magasra emelve. — „Itt a sziv-
erősítő, — ki akar a keserűből?”

Ennek megvolt a hatása, mindenki talpra-
ugrott; csupán a yankee-szatócs horkolt harsá-
nyan tovább, mintha az egész házban halotti csend
uralkodnék. Curtis sokáig hiába gyomrozta, s a
végén szitkozódva állapította meg, a fickó olyan
hosszu, hogy darabonként kell felköltöni. Végre,
mikor a kelő nap első sugarai ragyogó fénybe von-
ták a fák koronáit, ott ültek a férfiak valamennyien
a reggelizőasztalnál, míg a leányok künn a lovakat
abrakolták s a disznókat és tyukokat hessegették
a jászoltól.

„Mondja csak Bahrens, — kérdezte Roberts
étkezés közben, — mi lesz a mi sertésvadász-
tunkból? Ha a gyilkosság után fogunk nyomozni,

futni kell hagynunk a disznókat s akkor lesz mit
hallanom az öregemtől.”

„Nos, más alkalommal ismét átjöhök utánuk;
külömben is azt hiszem, mind megvannak, kivéve
persze azokat, amelyeket szétéptek a medvék, —
valamennyi megtalálható két mérfölddel tennebb
a folyó mellett. Tegnapelőtt egész csomót láttam
a maga jegyével, sőt, apropos, — azt a kocát is,
amelyik a maga apjává, Curtis, s amelyiknek a nya-
kából kiharapott egy darab szalonját a mackó.”

„Hogy-hogy, élne még az is?”

„De mennyire! Sőt tizenegy bübajos malaca
is van.”

„Az ördögbe! — kiáltá Curtis, — hallja csak
Bahrens, erről aztán lakatot a szájára. Tegnapelőtt
beszéltem a kocáról az apámmal s ő elveszettnek
tartja — ezt megveszem tőle „ahogy az erdőben
csavarog”, vagyis akár megtalálható, akár nem.
Az öreg egy ezüstdollárosért ide fogja adni, s ak-
kor hazaterelem.”

„Nem rossz! — kacagott Harper, — saját
édesapját akarja becsapni.”

„Ez nem csalás, — vette védelmébe a szatócs,
— aki becsületes uton keres egy dollárt, az nem
rap lovagoltam arra, azonkívül mister Brownnak
is arra kellett jönnie.”

„No, ez volna az utolsó dolog, amit egy yan-
kee kárhoznatna”, — szólta közbe Bahrens, aki
csöndesen végighallgatta a beszélgetést. — „De
most induljunk, Boys, — a nap felkelt, nem késle-
kedhetünk tovább. Ha valóban gyilkosság történt,
akkor a tetteseket még esetleg utolérhetjük, de én
most is azt hiszem, tévedtek. Először is csak teg-
nap lovagoltam arra, azonkívül mister Brown-
nak is arra kellene jönnie.”

„Brown? — kérdezte hirtelen Harper, —
Brown? Hogy kerülne erre a tájékra? Ó Morris-
ons Bluff-be készült.”

„Igy mondta, az igaz, s ha egyenesen a
Fourche is favetől jött, akkor az valóban kerülő-
ut. De rajta, induljunk. Délre remélhetőleg ismét ott-
hon lehetünk.”

(Folytatjuk.)